

ΣΤΕ 963/2019 [ΝΟΜΙΜΗ ΆΔΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΧΥΤΥ ΣΤΗ ΝΑΞΟ]

Περίληψη

- Με τις ρυθμίσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου εισάγεται αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο ρυθμίζει συνολικά το ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, και το οποίο προβλέπει ολοκληρωμένο σχεδιασμό, τόσο σε εθνικό επίπεδο με την κατάρτιση προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο με την εξειδίκευση των εθνικών στόχων και την επιλογή, σε συμφωνία προς τον υπερκείμενο σχεδιασμό, των κατάλληλων χώρων για την εγκατάσταση των μονάδων, οι οποίες εν συνεχεία χωροθετούνται και αδειοδοτούνται σύμφωνα με την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία. Εντός δε του κανονιστικού αυτού πλαισίου, η τήρηση των στόχων, των κατευθύνσεων και των προβλέψεων του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού και των σχετικών προγραμμάτων για τη διαχείριση των αποβλήτων είναι, κατ' αρχήν, υποχρεωτική για όλες τις πράξεις και τις διαδικασίες διαχείρισης των αποβλήτων. Από τις ίδιες, όμως, αυτές διατάξεις συνάγεται ότι καταλείπεται ευχέρεια στα κράτη μέλη για την επιλογή του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων και των μεθόδων επεξεργασίας, με την υποχρέωση θέσπισης κριτηρίων, που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας και στην υλοποίηση των τασσομένων, από τις οδηγίες, στόχων και αρχών και ειδικότερα της αρχής της πρόληψης, η οποία συνίσταται στην πρόληψη ή μείωση της παραγωγής και της βλαπτικότητας των αποβλήτων και εν συνεχεία στην αξιοποίησή τους με επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση ή χρήση ως πηγή ενέργειας, της αρχής της εγγύτητας, ώστε να επιτυγχάνεται η διάθεση των αποβλήτων στις πλησιέστερες στον τόπο παραγωγής τους εγκαταστάσεις, και της αρχής της ασφαλούς διάθεσης των αποβλήτων, με την οποία εξασφαλίζεται ότι η τελική διάθεση θα γίνεται με τρόπο και μέθοδο που δεν θα προκαλεί βλάβη στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

Η επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου επεξεργασίας των αποβλήτων σε συγκεκριμένη εγκατάσταση εναπόκειται στην, ανέλεγκτη ακυρωτικά, τεχνική κρίση της Διοίκησης, με την προϋπόθεση, όμως, ότι τηρούνται οι ανωτέρω κανόνες και αρχές και ότι η επιλεγόμενη μέθοδος εντάσσεται στο πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού. Εξάλλου, η ιεράρχηση του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων, που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία (πρόληψη, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, άλλου είδους ανάκτηση, διάθεση), εφαρμόζεται μέσω της ασκούμενης πολιτικής και αποτελεί σύνθεση της εν γένει δράσης της Διοίκησης και των ΟΤΑ, και μάλιστα, σε διαφορετικά επίπεδα (κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών οργάνων καθώς και των φορέων διαχείρισης αποβλήτων),

περιλαμβάνει δε, μεταξύ άλλων, την έγκριση σχεδίων, προγραμμάτων και μελετών, τη διάθεση ικανών οικονομικών πόρων, την εξεύρεση κατάλληλων χώρων διάθεσης αποβλήτων, τη συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων, την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων ενημέρωσης του κοινού, την έκδοση αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, τη διενέργεια διαγωνισμών, τη χορήγηση αδειών, τη διενέργεια ελέγχων, την επιβολή κυρώσεων, τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση χώρων υγειονομικής ταφής κ.ά. Συνεπώς, η ιεράρχηση του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων δεν αποτελεί θέμα το οποίο αφορά τη νομιμότητα και το περιεχόμενο της άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ, με δεδομένο, άλλωστε, ότι κατά τον νόμο η άδεια αυτή εντάσσεται στο τελικό στάδιο της όλης διαδικασίας διαχείρισης των αποβλήτων και συνιστά εφαρμογή της οικείας απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που έχει προηγηθεί και η οποία έχει λάβει υπόψη τα περιφερειακά ή τοπικά σχέδια και προγράμματα διαχείρισης των αποβλήτων. Είναι δε κατ' αρχήν διαφορετικό, το ζήτημα της υποχρέωσης των αρμόδιων οργάνων να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από τον νόμο διαδικασίας διαχείρισης των αποβλήτων, ώστε, τελικώς, η διάθεση αποβλήτων να πληροί τις απαιτήσεις των οικείων σχεδίων και προγραμμάτων και να επιτυγχάνει τους στόχους που αυτά θέτουν σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο.

Ενόψει των εφαρμοστέων διατάξεων και των στοιχείων που προσκόμισαν οι διάδικοι, προκύπτουν τα εξής: α) η τήρηση των στόχων και των μέτρων του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων είναι υποχρεωτική για όλες τις πράξεις και τις διαδικασίες διαχείρισης των αποβλήτων, το ζήτημα όμως των αρχών της ιεράρχησης, του τρόπου και των διαδικασιών διαχείρισης των αποβλήτων δεν αφορά αποκλειστικά την άδεια λειτουργίας, με την οποία επιτρέπεται η διάθεση των αποβλήτων, αλλά αποτελεί συνάρτηση του όλου πλέγματος και της δράσης των αρμοδίων οργάνων (κεντρικών, περιφερειακών, τοπικών και των φορέων διαχείρισης των αποβλήτων), β) σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης άδειας λειτουργίας, επιδιώκεται η κάλυψη όλης της Περιφέρειας με χώρους υγειονομικής ταφής, ώστε να εκλείψει η ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων, που απαγορεύεται ρητά από τις οικείες διατάξεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, οι ΧΥΤΑ δε αυτοί σταδιακά, και με την παράλληλη εφαρμογή διαφόρων μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, επιδιώκεται να αποκτήσουν τον χαρακτήρα Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), γ) στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) του επίμαχου έργου προβλέπεται ότι η όλη διαδικασία λειτουργίας του ΧΥΤΑ πρέπει να έχει ως στόχο τη σταδιακή αναβάθμιση του σε ΧΥΤΥ (παρ. 8) στη μελέτη εφαρμογής (Σεπτεμβρίου 2014) αναφέρεται ότι από τη συνολική ποσότητα αστικών στερεών αποβλήτων δεν έχουν αφαιρεθεί οι ποσότητες που μπορούν να ανακυκλωθούν ή να επαναχρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο, επιπλέον δε στη μελέτη δεν υπολογίζονται οι ποσότητες αποβλήτων που θα τύχουν επεξεργασίας μετά την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων, που πρόκειται να

λειτουργήσει σε έκταση του ΧΥΤΑ, χωρίς, βεβαίως, οι ορισμοί αυτοί να σημαίνουν ότι δεν θα εφαρμοστεί ανακύκλωση ή επεξεργασία αποβλήτων πριν από τη διάθεσή τους στον ΧΥΤΑ, αλλά με αυτούς απλώς εξετάζεται υποθετικώς η χειρότερη δυνατή εκδοχή, ε) για λόγους ασφαλούς διάθεσης των αποβλήτων και προστασίας της δημόσιας υγείας η προσβαλλόμενη καθορίζει τη μέση ετήσια δυναμικότητα του ΧΥΤΑ ως προς τις ποσότητες των αποβλήτων σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης και τη μελέτη εφαρμογής, ο όρος δε αυτός δεν έχει την έννοια, όπως ισχυρίζονται οι αιτούντες, ότι οδηγούνται στον ΧΥΤΑ προς διάθεση ποσότητες αποβλήτων χωρίς να υφίστανται επεξεργασία, με δεδομένο, μάλιστα, ότι κατά τη μελέτη εφαρμογής ο ετήσιος όγκος των παραγομένων συνολικά αποβλήτων εκτιμάται ότι θα είναι πολύ μικρότερος και στ) από τα στοιχεία που επικαλείται και προσκομίζει ο παρεμβαίνων Δήμος, τα οποία δεν αντικρούονται από τους αιτούντες, αφορούν δε την υλοποίηση επιχειρησιακού προγράμματος ανακύκλωσης για το διάστημα 2014-2020, δράσεις ενημέρωσης των πολιτών σύμφωνα με το πρόγραμμα LIFE, συνεργασία με συλλογικά συστήματα ανακύκλωσης, συμβάσεις για την ανακύκλωση συσκευών, εξαίρεση μεταχειρισμένων ελαστικών που δεν προωθούνται στον ΧΥΤΑ, ανακύκλωση μεταλλικών αντικειμένων κ.ά., σε συνδυασμό με τον ανωτέρω όρο της ΑΕΠΟ του έργου και τις εκτιμήσεις της μελέτης εφαρμογής του ΧΥΤΑ, προκύπτει ότι λαμβάνεται, κατ' αρχήν, μέριμνα για την επίτευξη των στόχων του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και για τη σταδιακή μείωση των παραγομένων αποβλήτων που οδηγούνται προς διάθεση στο ΧΥΤΑ Νάξου. Με τα δεδομένα αυτά, η μελέτη εφαρμογής και η προσβαλλόμενη άδεια λειτουργίας του ΧΥΤΑ περιέχουν τα κατά νόμο απαιτούμενα στοιχεία και συμμορφώνονται προς τους στόχους και τις κατευθύνσεις του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλομένης, αλλά και προς τους όρους της ΑΕΠΟ. Εξάλλου, οι τύποι και οι ποσότητες των αποβλήτων και το είδος της επεξεργασίας που σχεδιάζεται να υλοποιηθεί στον ΧΥΤΑ περιγράφονται επαρκώς στην προσβαλλόμενη πράξη σε συνδυασμό με τη μελέτη εφαρμογής, κατά το μέρος που αφορούν στο αρχικό στάδιο λειτουργίας του ΧΥΤΑ .

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ελήφθησαν, κατ' αρχήν, τα κατάλληλα, κατά την κρίση της Διοίκησης, μέτρα για την προστασία και την παρακολούθηση της ποιότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, ότι το έργο δεν βρίσκεται πλησίον προστατευόμενων περιοχών, ότι η επίπτωση της κατασκευής και λειτουργίας του ΧΥΤΑ στις υφιστάμενες στη Νάξο προστατευόμενες περιοχές του δικτύου NATURA 2000 εξετάσθηκε με βάση τις σχετικές μελέτες την περίοδο 2004-2010, ότι στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης κρίθηκε από τη Διοίκηση, ότι το έργο δεν θίγει τις προστατευόμενες περιοχές, ότι η πράξη (ΑΕΠΟ), στην οποία ενσωματώθηκε η σχετική κρίση της Διοίκησης, κρίθηκε νόμιμη (βλ. ΣτΕ 4940/2013 σκ. 17), ότι με την προσβαλλόμενη πράξη χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας, διότι η μελέτη εφαρμογής του ΧΥΤΑ πληροί τις προδιαγραφές ασφαλούς λειτουργίας του ΧΥΤΑ και, τέλος, ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν νέα στοιχεία για την προστασία των υδάτων

και των περιοχών NATURA 2000, τα οποία δεν είχαν εκτιμηθεί κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου ή νέα στοιχεία που μετέβαλαν σημαντικά τα δεδομένα που είχαν εκτιμηθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της ΑΕΠΟ. Κατά συνέπεια, εφόσον κατά τον σχεδιασμό (αρχικό και οριστικό) του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, αλλά και κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, κρίθηκε από τη Διοίκηση, κατ' εκτίμηση των σχετικών μελετών, ότι από την κατασκευή και τη λειτουργία του ΧΥΤΑ στη συγκεκριμένη θέση δεν υφίσταται κίνδυνος για τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα και δεν θίγεται η ακεραιότητα των προστατευομένων περιοχών, από την δε προσβαλλόμενη πράξη και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι δεν έχουν μεταβληθεί, και μάλιστα ουσιωδώς, τα δεδομένα στα οποία στηρίχθηκε η κρίση αυτή της Διοίκησης, δεν απαιτείτο κατά την έκδοση της προσβαλλομένης άδειας λειτουργίας εκ νέου ειδικότερη έρευνα και η πραγματοποίηση δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων του έργου στις προστατευόμενες περιοχές ή παράθεση πρόσθετων στοιχείων ως προς τα ζητήματα αυτά, οι προαναφερθέντες δε λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 8 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ σε συνδυασμό αφενός με το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και αφετέρου, με το άρθρο 6 (παρ. 3) της οδηγίας 92/43 και το άρθρο 5(ε) της οδηγίας 2009/147, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

Η προσβαλλόμενη εν προκειμένω απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων είναι, κατ' αρχήν, νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, ευρίσκει έρεισμα στα στοιχεία του φακέλου και δεν παραβιάζει την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, η κατασκευή δε και λειτουργία νομίμως αδειοδοτημένου ΧΥΤΑ για την ασφαλή διάθεση των στερεών αποβλήτων, ο οποίος, κατά τα εκτεθέντα, προβλέπεται να μετατραπεί σε ΧΥΤΥ, προστατεύει τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η έκδοση της προσβαλλομένης πράξης δεν προσκρούει στα άρθρα 6 και 8 της ΕΣΔΑ, ο περί του αντιθέτου δε λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Δ. Βασιλειάδης

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της 138234/1548/22.11.2016 απόφασης του Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων, με την οποία χορηγήθηκε στον Δήμο Νάξου και Μικρών Κυκλάδων άδεια λειτουργίας Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) στη θέση «Κορφή Ξύδη» στη νήσο Νάξο.

3. Επειδή, η εκδίκαση της κρινόμενης αίτησης υπάγεται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας (πρβλ. ΣτΕ 2760/2016, 752/2014, 3826/2008, 1607/2008).

4. Επειδή, με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλόμενης πράξης ο Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων με δικόγραφο το οποίο κατατέθηκε έξι πλήρεις ημέρες πριν από τη δικάσιμο (άρθρο 49 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, Α΄8). Τούτο δε, παρά το ότι δεν προσκομίσθηκε αποδεικτικό επιδόσεως της παρεμβάσεως προς τους λοιπούς διαδίκους, εφόσον οι τελευταίοι παρέστησαν με πληρεξούσιο δικηγόρο και δεν αντέλεξαν (άρθρα 49 παρ. 3 και 21 παρ. 6 του π.δ. 18/1989, πρβλ. ΣτΕ 353/2013, 3921/2008, 3603/2007, 2890/2007, 1160/2001, 3194/1990 Ολ).

5. Επειδή, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης οι αιτούντες παρέστησαν με τον δικηγόρο που υπογράφει το δικόγραφο, τον οποίο νομιμοποίησαν στο ακροατήριο οι 9η, 20ος, 23ος, 41ος και 42η αιτούντες. Εξάλλου, για τη νομιμοποίηση των λοιπών αιτούντων ο παραστάς πληρεξούσιος δικηγόρος ζήτησε και έλαβε από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου προθεσμία έως 8.11.2017. Εντός της χορηγηθείσας προθεσμίας κατατέθηκε στη Γραμματεία το 20185/2017 συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, με το οποίο νομιμοποίησαν τον δικηγόρο που παρέστη κατά τη συζήτηση οι 1ος, 2ος, 11η, 12η, 13η, 14η, 18ος, 28η, 31ος, 40ος και 43ος, αιτούντες. Για τους λοιπούς αιτούντες δεν προσκομίσθηκε συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο εντός της εν λόγω προθεσμίας και, επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 27 του π.δ. 18/1989 η αίτηση ως προς αυτούς, ήτοι τους αιτούντες κατά τη σειρά του δικογράφου 3η, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο, 8ο, 10η, 15η, 16ο, 17η, 19ο, 21η, 22ο, 24ο, 25η, 26η, 27η, 29ο, 30ο, 32ο, 33ο, 34η, 35η, 36ο, 37η, 38η, 39η, 44ο και 45η, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη και να γίνει δεκτή η παρέμβαση.

6. Επειδή, οι προαναφερθέντες αιτούντες, οι οποίοι νομιμοποίησαν την άσκηση της αίτησης και φέρονται, κατά τα προσκομισθέντα από αυτούς στοιχεία, ως κάτοικοι της Χώρας Νάξου ή του οικισμού Γαλήνη, με έννομο συμφέρον και εμπροθέσμως ασκούν την κρινόμενη αίτηση, προβάλλοντας ότι με την εγκατάσταση του ΧΥΤΑ επιδεινώνονται οι περιβαλλοντικές συνθήκες στην περιοχή, παραδεκτώς δε ομοδικούν, διότι προβάλλουν λόγους ακυρώσεως οι οποίοι στηρίζονται στην αυτή νομική και πραγματική βάση. Συνεπώς, ως προς τους αιτούντες αυτούς η αίτηση πρέπει να εξετασθεί επί της ουσίας.

7. Επειδή, με το άρθρο 12 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160) θεσπίστηκαν ρυθμίσεις για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, προκειμένου να μην δημιουργούνται κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον, να μην προκαλείται υποβάθμιση στο φυσικό περιβάλλον και σε χώρους που παρουσιάζουν ιδιαίτερο οικολογικό, πολιτιστικό και αισθητικό ενδιαφέρον και να εξοικονομούνται πρώτες ύλες με τη μεγαλύτερη δυνατή επαναχρησιμοποίησή τους (παρ. 1, ως είχε πριν καταργηθεί με το άρθρο 59 του ν. 4042/2012). Με το ίδιο άρθρο 12 η διαχείριση των στερεών αποβλήτων ανατέθηκε αρχικώς στους ΟΤΑ, με ορισμένες εξαιρέσεις (παρ. 2), και μεταγενεστέρως σε Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) [πρβλ. άρθρο 30 (παρ. 1) του ν. 3536/2007,

άρθρο 104 (παρ. 4-6) του ν. 3852/2010, άρθρα 13-17 του ν. 4071/2012 κ.ά.], ορίσθηκε ότι η διαχείριση των στερεών αποβλήτων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο γίνεται βάσει σχεδιασμού που αποσκοπεί στη μελέτη και τον καθορισμό των μεθόδων διαχείρισης καθώς και στη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων διάθεσης των στερεών αποβλήτων (παρ. 3), προβλέφθηκε ότι οι υπόχρεοι για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων φορείς συντάσσουν σχέδιο για τον τρόπο λήψης κατάλληλων μέτρων για τον περιορισμό των στερεών αποβλήτων, την εφαρμογή μεθόδων για την ανακύκλωση και την επεξεργασία τους, τη λήψη από αυτά πρώτων υλών και ενέργειας και για κάθε άλλη μέθοδο επαναχρησιμοποίησής τους (παρ. 4) και απαγορεύθηκε η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών αποβλήτων εντός ή εκτός αστικών περιοχών και σε οποιοδήποτε φυσικό αποδέκτη (παρ. 5).

8. Επειδή, το άρθρο 1 της οδηγίας 2008/98/EK «για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών» (L 312), όπως η οδηγία ίσχυε τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης, ορίζει ότι η οδηγία θεσπίζει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας εμποδίζοντας ή μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, και περιορίζοντας τον συνολικό αντίκτυπο της χρήσης των πόρων και βελτιώνοντας την αποδοτικότητά της, το άρθρο 2 προβλέπει τις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και το άρθρο 3 (παρ. 1, 9, 17 και 19, αντιστοίχως), μεταξύ άλλων, ορίζει ως «απόβλητα» κάθε ουσία ή αντικείμενο το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει, ως «διαχείριση αποβλήτων» τη συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών καθώς και της επίβλεψης των χώρων απόρριψης και ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες, ως «ανακύκλωση» οιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς (με εξαίρεση την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών για την ανάκτηση ενέργειας και υλικών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης) και ως «διάθεση» οιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Περαιτέρω, το άρθρο 4 καθορίζει τα της ιεράρχησης των αποβλήτων ως εξής: «1. Στη νομοθεσία και την πολιτική για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων ισχύει ως τάξη προτεραιότητας η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά τα απόβλητα: α) πρόληψη, β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και ε) διάθεση. 2. Όταν εφαρμόζουν την ιεράρχηση των αποβλήτων η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε να προωθούν τις εναλλακτικές δυνατότητες που παράγουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα από περιβαλλοντική άποψη. Αυτό ενδέχεται να απαιτεί την παρέκκλιση από την ιεράρχηση για ορισμένες ειδικές ροές αποβλήτων εφόσον αυτό δικαιολογείται από τον κύκλο ζωής, λαμβάνοντας υπόψη τις συνολικές επιπτώσεις της παραγωγής και της

διαχείρισης τέτοιων αποβλήτων. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ανάπτυξη της νομοθεσίας και της πολιτικής για τα απόβλητα είναι μια απολύτως διαφανής διαδικασία, τηρώντας τους υφιστάμενους εθνικούς κανόνες όσον αφορά τη διαβούλευση με τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και τη συμμετοχή τους στη διαδικασία. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικώς εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των πόρων καθώς και το συνολικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία, στην οικονομία και στην κοινωνία, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 13». Εξάλλου, το άρθρο 6, ορίζει ότι «Ορισμένα προσδιορισμένα απόβλητα παύουν να αποτελούν απόβλητα κατά την έννοια του άρθρου 3, σημείο 1), εάν έχουν υποστεί εργασία ανάκτησης, περιλαμβανομένης της ανακύκλωσης, και πληρούν ειδικά κριτήρια που θα καθοριστούν σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους: α) η ουσία ή το αντικείμενο χρησιμοποιείται συνήθως για συγκεκριμένους σκοπούς ...», το άρθρο 9, που εντάσσεται στο «Κεφάλαιο II-Γενικές απαιτήσεις» (άρθρα 8-14), προβλέπει τα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, το άρθρο 10 ορίζει ότι «1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για να διασφαλίζεται ότι τα απόβλητα υποβάλλονται σε εργασίες ανάκτησης σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13. 2. Εφόσον απαιτείται συμμόρφωση προς την παράγραφο 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της ανάκτησης, τα απόβλητα συλλέγονται χωριστά και, εάν είναι εφικτό από τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης, δεν αναμιγνύονται με άλλα απόβλητα ή με άλλα υλικά με διαφορετικές ιδιότητες» και το άρθρο 11, που φέρει τον τίτλο «Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση» ορίζει ότι «1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων και οι δραστηριότητες προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την προώθηση ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και για το σκοπό αυτό καθιερώνουν χωριστή συλλογή αποβλήτων όπου αυτό είναι τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά εφικτό και ενδεδειγμένο για να επιτευχθούν τα αναγκαία ποιοτικά πρότυπα στους αντίστοιχους τομείς ανακύκλωσης. Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, παράγραφος 2, έως το 2015 χωριστή συλλογή καθιερώνεται τουλάχιστον για τα ακόλουθα: χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί. 2. Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας και τη μετάβαση σε μια Ευρωπαϊκή Κοινωνία Ανακύκλωσης, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η επίτευξη των ακόλουθων στόχων: α) έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων, όπως τουλάχιστον το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί από τα νοικοκυριά και ενδεχομένως άλλης προέλευσης στο βαθμό που τα απόβλητα αυτά είναι παρόμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, πρέπει να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 50 % ως προς το συνολικό βάρος· β) έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η ανάκτηση

άλλων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών υγειονομικής ταφής όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων εξαιρουμένων των υλικών που απαντούν στη φύση και τα οποία ορίζονται στην κατηγορία 17 05 04 του καταλόγου αποβλήτων πρέπει να αυξηθεί κατά 70 % τουλάχιστον ως προς το βάρος. 3. ...». Περαιτέρω, το άρθρο 12, που έχει τίτλο «Διάθεση», ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στις περιπτώσεις που δεν πραγματοποιείται ανάκτηση σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, τα απόβλητα να υποβάλλονται σε ασφαλείς εργασίες διάθεσης που πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 13, για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος», το άρθρο 13, τιτλοφορούμενο «Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος», ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι η διαχείριση των αποβλήτων πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, και ιδίως: α) χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα, β) χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και γ) χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος», το άρθρο 14 περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων το οποίο βαρύνει τον αρχικό παραγωγό αποβλήτων, τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων ή, αν αποφασίσουν τα κράτη μέλη, τον παραγωγό προϊόντος από το οποίο προέρχονται τα απόβλητα ή τους διανομείς, το δε άρθρο 16, που φέρει τον τίτλο «Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας», ορίζει ότι «1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ... για να δημιουργήσουν ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων για την ανάκτηση σύμμεικτων αστικών αποβλήτων τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές. [...] 3. Το δίκτυο επιτρέπει τη διάθεση των αποβλήτων ή την ανάκτηση των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας [...]». Η ανωτέρω οδηγία προβλέπει ακόμη, στο άρθρο 23, ότι τα κράτη μέλη απαιτούν από κάθε οργανισμό ή επιχείρηση, που προτίθεται να εκτελέσει εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, να λαμβάνει άδεια από την αρμόδια αρχή (παρ. 1), η οποία αρνείται την έκδοση της εν λόγω άδειας στην περίπτωση που θεωρεί ότι η προβλεπόμενη μέθοδος επεξεργασίας είναι απαράδεκτη από απόψεως προστασίας του περιβάλλοντος, ιδίως δε εάν η μέθοδος δεν είναι σύμφωνη προς τα οριζόμενα στο άρθρο 13 (παρ. 3) και στο άρθρο 28, «Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων», ορίζει τα εξής: «1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους καταρτίζουν, σύμφωνα με τα άρθρα 1, 4, 13 και 16, ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων. Τα σχέδια αυτά καλύπτουν, μόνα τους ή συνδυασμένα, ολόκληρη την γεωγραφική επικράτεια του οικείου κράτους μέλους. 2. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν ανάλυση της υπάρχουσας

κατάστασης όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων στην οικεία γεωγραφική οντότητα, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της περιβαλλοντικά υγιούς προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων, και αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο θα υποστηρίξει την υλοποίηση των στόχων και των διατάξεων της παρούσας οδηγίας. 3. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό, τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) τον τύπο, την ποσότητα και την πηγή των παραγόμενων στην επικράτεια αποβλήτων, τα απόβλητα που είναι πιθανόν να αποσταλούν από ή προς την εθνική επικράτεια και αξιολόγηση της μελλοντικής εξέλιξης των ροών αποβλήτων, β) τα υφιστάμενα προγράμματα συλλογής αποβλήτων και τις μεγάλες εγκαταστάσεις διάθεσης και ανάκτησης, καθώς και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις για απόβλητα ορυκτέλαια, επικίνδυνα απόβλητα ή ροές αποβλήτων που ρυθμίζονται από συγκεκριμένες κοινοτικές νομοθετικές πράξεις, γ) αξιολόγηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής, για το κλείσιμο υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων, για πρόσθετες υποδομές των εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 16 και, εφόσον απαιτείται, για σχετικές επενδύσεις, δ) επαρκείς πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών και τη δυναμικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων διάθεσης ή των μεγάλων εγκαταστάσεων ανάκτησης, εάν χρειαστεί, ε) τις γενικές πολιτικές διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων που περιλαμβάνονται στο σχεδιασμό ή πολιτικών για απόβλητα που θέτουν συγκεκριμένα προβλήματα διαχείρισης. 4. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό, τα ακόλουθα: α) οργανωτικές πτυχές που συνδέονται με τη διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που πραγματοποιούν τη διαχείριση αποβλήτων, β) αξιολόγηση της χρησιμότητας και της καταλληλότητας της χρησιμοποίησης οικονομικών και άλλων μέσων για την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που σχετίζονται με τα απόβλητα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, γ) εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών, δ) παλαιές μολυσμένες τοποθεσίες διάθεσης αποβλήτων και τα μέτρα για την αποκατάστασή τους. 5. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων είναι σύμφωνα προς τις απαιτήσεις σχεδιασμού περί αποβλήτων που ορίζονται στο άρθρο 14 της οδηγίας 94/62/EK και τη στρατηγική για την υλοποίηση της μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων τα οποία προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής, που αναφέρεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 1999/31/EK». Τα άρθρα 29 έως και 33 της οδηγίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις που αφορούν τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, την αξιολόγηση και επανεξέταση των σχεδίων και

προγραμμάτων, τη συμμετοχή του κοινού, τη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών και τις πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή, το δε Παράρτημα Ι της οδηγίας περιέχει κατάλογο των εργασιών διάθεσης των αποβλήτων, στον οποίο περιλαμβάνεται και η εναπόθεση εντός ή επί του εδάφους (χώρος υγειονομικής ταφής κ.ά.).

9. Επειδή, η οδηγία 2008/98/EK μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη με τα άρθρα 10-48 του ν. 4042/2012 (Α΄ 24). Το άρθρο 11 του νόμου περιλαμβάνει τους ορισμούς του άρθρου 3 της οδηγίας, το άρθρο 16 (άρθρο 16 της οδηγίας) ορίζει ότι «1. Η χώρα υποχρεούται να διαθέτει ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές [...] 3. Το προαναφερόμενο δίκτυο επιτρέπει τη διάθεση των αποβλήτων ή την ανάκτηση των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας [...]», το άρθρο 22 (άρθρο 28 της οδηγίας), τιτλοφορούμενο «Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων», ορίζει ότι «1. Για την επίτευξη των στόχων και την υλοποίηση των αρχών της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και των άρθρων 14, 16 και 29, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σε συνεργασία με το κάθε φορά συναρμόδιο Υπουργείο, εκπονεί σχέδια διαχείρισης αποβλήτων για κάθε ρεύμα αποβλήτων ή για σύνολο ρευμάτων αποβλήτων, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη ή μέρος της γεωγραφικής επικράτειας της χώρας. Τα σχέδια αυτά καλύπτουν συνδυασμένα το σύνολο της επικράτειας της χώρας για όλα τα είδη αποβλήτων. 2. Τα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων περιλαμβάνουν ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της περιβαλλοντικά υγιούς προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων και αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο ή σχέδια θα υποστηρίξει την υλοποίηση των στόχων και των διατάξεων του παρόντος. 3. Τα Σχέδια Διαχείρισης περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα: (α) τον τύπο, την ποιότητα και την πηγή των παραγόμενων στη χώρα αποβλήτων, τα απόβλητα που είναι πιθανόν να αποσταλούν από ή προς την επικράτεια και αξιολόγηση της μελλοντικής τάσης εξέλιξης των ρευμάτων αποβλήτων, (β) τα υφιστάμενα προγράμματα συλλογής αποβλήτων και τις μεγάλες εγκαταστάσεις διάθεσης και ανάκτησης, καθώς και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις για απόβλητα έλαια, επικίνδυνα απόβλητα ή ρεύματα αποβλήτων που ρυθμίζονται από συγκεκριμένες νομοθετικές πράξεις, (γ) αξιολόγηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής, για το κλείσιμο υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων, για πρόσθετες υποδομές των εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων και εφόσον απαιτείται για σχετικές

επενδύσεις, (δ) επαρκείς πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών και τη δυναμικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων διάθεσης ή των μεγάλων εγκαταστάσεων ανάκτησης, αν χρειαστεί, (ε) τις γενικές πολιτικές διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων που περιλαμβάνονται στο σχεδιασμό ή πολιτικών για απόβλητα που θέτουν συγκεκριμένα προβλήματα διαχείρισης. Στα Σχέδια μπορούν να συμπεριληφθούν και τα ακόλουθα: α) οργανωτικές πτυχές που συνδέονται με τη διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που πραγματοποιούν τη διαχείριση αποβλήτων, β) αξιολόγηση της χρησιμότητας και της καταλληλότητας της χρησιμοποίησης οικονομικών και άλλων μέσων για την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που σχετίζονται με τα απόβλητα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, γ) εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών, δ) παλιές ρυπασμένες τοποθεσίες διάθεσης αποβλήτων και τα μέτρα για την αποκατάστασή τους, ε) την εκτίμηση του κόστους των εργασιών ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων. 4. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων πρέπει να είναι σύμφωνα προς τις απαιτήσεις σχεδιασμού για τα απόβλητα που ορίζονται στα άρθρα 5 και 15 του ν. 2939/2001 (άρθρο 14 της οδηγίας 94/62/EK ... για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας ...), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3854/2010 και τη στρατηγική για την υλοποίηση της μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων τα οποία προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής που αναφέρεται στο άρθρο 6 της κ.υ.α. 29407/3508/2002 (Β΄ 1572) (άρθρο 5 της οδηγίας 1999/31/EK ...) [...]» και το άρθρο 23 του ίδιου νόμου (άρθρο 29 της οδηγίας), με τίτλο «Προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων», ορίζει ότι «1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εκπονεί, σε εφαρμογή της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και του άρθρου 29, προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και επεξεργάζεται κατευθύνσεις, ούτως ώστε τα προγράμματα αυτά να ενσωματωθούν στα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 22. Κατά την ενσωμάτωση των προγραμμάτων σε σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, προσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που αφορούν στα απόβλητα του εκάστοτε σχεδίου. 2. Στα Προγράμματα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 τίθενται στόχοι για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, περιγράφονται τα υφιστάμενα μέτρα πρόληψης και γίνεται αξιολόγηση των παραδειγμάτων των μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα IV ή άλλων ενδεδειγμένων μέτρων [...]». Περαιτέρω, το άρθρο 26 (άρθρο 10 της οδηγίας) του ίδιου νόμου ορίζει ότι «1. Ο παραγωγός ή ο κάτοχος των αποβλήτων υποβάλλει τα απόβλητα, κατά προτεραιότητα, σε εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 29 του παρόντος. 2. Εφόσον απαιτείται συμμόρφωση προς την παράγραφο 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της ανάκτησης, τα απόβλητα συλλέγονται χωριστά και, εάν είναι εφικτό από τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης, δεν αναμιγνύονται με άλλα απόβλητα ή με άλλα υλικά με διαφορετικές ιδιότητες», το

άρθρο 27 (άρθρο 11 της οδηγίας), τιτλοφορούμενο «Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση», ορίζει ότι «1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ... λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης προϊόντων και δραστηριοτήτων προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ενθαρρύνοντας ιδίως τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων. Λαμβάνει επίσης μέτρα για την προώθηση ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και για το σκοπό αυτόν καθιερώνει χωριστή συλλογή αποβλήτων όπου αυτό είναι τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά εφικτό και ενδεδειγμένο για να επιτευχθούν τα αναγκαία ποιοτικά πρότυπα στους αντίστοιχους τομείς ανακύκλωσης. Με την επιφύλαξη του άρθρου 26 παράγραφος 2, έως το 2015 χωριστή συλλογή καθιερώνεται τουλάχιστον για τα ακόλουθα: χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί. 2. Για την επίτευξη των στόχων του παρόντος και τη μετάβαση σε μια Κοινωνία Ανακύκλωσης, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η επίτευξη των ακόλουθων στόχων: α) έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων, όπως τουλάχιστον το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί από τα νοικοκυριά και ενδεχομένως άλλης προέλευσης στο βαθμό που τα απόβλητα αυτά είναι παρόμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, πρέπει να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 50% κατά βάρος, β) έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η ανάκτηση άλλων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης (backfilling) όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων εξαιρουμένων των υλικών που απαντώνται στη φύση και τα οποία ορίζονται στην κατηγορία 17 05 04 του καταλόγου αποβλήτων πρέπει να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 70% κατά βάρος. 3. Κάθε τρία χρόνια σύμφωνα με το άρθρο 34 και την παράγραφο 1 του άρθρου 58, η αρμόδια αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις της όσον αφορά την επίτευξη των στόχων. Εάν οι στόχοι δεν έχουν εκπληρωθεί, η έκθεση αυτή περιλαμβάνει τους λόγους της αποτυχίας και τις δράσεις τις οποίες προτίθεται να αναλάβει για να εκπληρώσει τους στόχους», το άρθρο 28 (άρθρο 12 της οδηγίας) ορίζει ότι «Ο παραγωγός ή ο κάτοχος των αποβλήτων, αν αυτά δεν υποβληθούν σε εργασίες ανάκτησης, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 26, έχει υποχρέωση να τα διαθέσει με ασφάλεια σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14», το άρθρο 41 (άρθρο 22 της οδηγίας) προβλέπει ότι «Έως το 2015, το ποσοστό χωριστής συλλογής των βιολογικών αποβλήτων πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστον στο 5% του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων και έως το 2020, κατ' ελάχιστον, στο 10% του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων», το Παράρτημα I του νόμου στις εργασίες διάθεσης των αποβλήτων περιλαμβάνει, πλην άλλων, την εναπόθεση εντός ή επί του εδάφους (χώρος υγειονομικής ταφής κ.λπ.) και, τέλος, το άρθρο 35, τιτλοφορούμενο «Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων», όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 31 του ν. 4342/2015 (Α' 143), ορίζει τα ακόλουθα: «1. Εθνικό Σχέδιο

Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ). Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) καθορίζει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους για τη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο. Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα. Για ορισμένα ρεύματα αποβλήτων, των οποίων η διαχείριση, λόγω της ποιοτικής και ποσοτικής σύστασής τους, των εξειδικευμένων εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τη διαχείρισή τους, χρήζουν ειδικότερης συνολικής αντιμετώπισης, μπορεί να καταρτίζονται ειδικά σχέδια διαχείρισης, τα οποία εμπεριέχονται στο ΕΣΔΑ και ρυθμίζουν συνολικά, σε επίπεδο χώρας, την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων αυτών. Το ΕΣΔΑ είναι στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός, εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23. Το ΕΣΔΑ και το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, που εκπονούνται, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 23 του παρόντος, κυρώνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και εγκρίνονται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί να προβεί σε τροποποιήσεις τους, εφόσον τις θεωρεί αναγκαίες, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή και η λειτουργικότητά τους [...] 2. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). (α) Για κάθε Περιφέρεια καταρτίζεται Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείρισή τους, σε συμφωνία με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και των άρθρων 22 και 23 και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, όπως ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση σε επίπεδο Περιφέρειας. (β) Το ΠΕΣΔΑ εκπονείται και υλοποιείται από τον οικείο περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δ.Σ.Α.), κατά την έννοια της παραγράφου 4 του άρθρου 104 και του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α' 87). Αν δεν υφίσταται ή δεν λειτουργεί περιφερειακός Φο.Δ.Σ.Α., το ΠΕΣΔΑ εκπονείται και υλοποιείται από την οικεία Περιφέρεια. Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εκδίδει σχετική διαπιστωτική πράξη. (γ) Το ΠΕΣΔΑ της προηγούμενης παραγράφου εγκρίνεται από την Περιφέρεια με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου [...]. Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου κυρώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία πιστοποιείται η τυπική νομιμότητα και η συμβατότητα του ΠΕΣΔΑ με το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (δ) ... (ε) ... Μετά την κύρωσή του, το ΠΕΣΔΑ υλοποιείται από τους οικείους περιφερειακούς ΦΟΔΣΑ». Στη συνέχεια, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4042/2012 με το άρθρο 1 της 51373/4684/25.11.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 2706/15.12.2015) κυρώθηκαν, δυνάμει του άρθρου

31 του ν. 4342/2015 [άρθρου 35 του ν. 4042/2012], το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, τα ανωτέρω δε σχέδια τροποποιήθηκαν και εγκρίθηκαν με την 49/15.12.2015 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου [ΠΥΣ] (Α΄174/15.12.2015). Επίσης, κατ' εφαρμογήν των αυτών διατάξεων του ν. 4042/2012 εκδόθηκε, μετά, όμως, την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, η 63083/5402/27.12.2016 κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» (Β΄4317/ 30.12.2016), με την οποία κυρώθηκε η 258/2016 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, που είχε εγκρίνει το αναθεωρημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων της ως άνω Περιφέρειας.

10. Επειδή, εξάλλου, με την οδηγία 1999/31/ΕΚ «Περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων» (L 182), όπως η οδηγία ίσχυε τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης πράξης, τίθενται αυστηρές λειτουργικές και τεχνικές προδιαγραφές για τα απόβλητα και τους χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων (ΧΥΤΑ), ιδίως όσον αφορά τη θέση, την οργάνωση, τη διαχείριση, τον έλεγχο, την παύση λειτουργίας και τα μέτρα πρόληψης και προστασίας που θα πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Ειδικότερα, το άρθρο 1 (παρ. 1) της οδηγίας ορίζει ότι στόχος της οδηγίας είναι, μέσω αυστηρών λειτουργικών και τεχνικών απαιτήσεων για τα απόβλητα και τους χώρους υγειονομικής ταφής, ο καθορισμός μέτρων, διαδικασιών και κατευθύνσεων για την κατά το δυνατόν πρόληψη ή μείωση των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ειδικότερα δε της ρύπανσης των επιφανειακών και των υπογείων υδάτων, του εδάφους και της ατμόσφαιρας και των επιπτώσεων σε όλο το περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένου του φαινομένου του θερμοκηπίου, καθώς και οποιουδήποτε κινδύνου προκύπτει για την υγεία του ανθρώπου από την υγειονομική ταφή των αποβλήτων καθ' όλο τον κύκλο ζωής του χώρου υγειονομικής ταφής, το άρθρο 2 περιλαμβάνει τους αναγκαίους ορισμούς για την εφαρμογή της οδηγίας και τα άρθρα 3 και 4 καθορίζουν, αντίστοιχα, το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και τις κατηγορίες των χώρων ταφής. Περαιτέρω, το άρθρο 5 της οδηγίας, τιτλοφορούμενο «Απόβλητα και επεξεργασίες τους, μη αποδεκτά σε χώρους υγειονομικής ταφής» ορίζει ότι «1. Τα κράτη μέλη καθορίζουν εθνική στρατηγική για την εφαρμογή της μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής όχι αργότερο από δύο έτη μετά την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1, και κοινοποιούν στην Επιτροπή την εν λόγω στρατηγική. Η στρατηγική αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα για την επίτευξη των στόχων της παραγράφου 2, μέσω ιδίως ανακύκλωσης, λιπασματοποίησης ή παραγωγής βιομεθανίου ή ανάκτησης υλικών/ενεργείας ... 2. Η στρατηγική αυτή διασφαλίζει ότι: α) όχι αργότερα από πέντε έτη μετά την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1, τα βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής

πρέπει να μειωθούν στο 75 % της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που είχαν παραχθεί το 1995 ή το τελευταίο προ του 1995 έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα τυποποιημένα στοιχεία της Eurostat· β) όχι αργότερα από οκτώ έτη μετά την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1, τα βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής πρέπει να μειωθούν στο 50 % της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που είχαν παραχθεί το 1995 ή το τελευταίο προ του 1995 έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα τυποποιημένα στοιχεία της Eurostat· γ) όχι αργότερα από δεκαπέντε έτη μετά την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1, τα βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής πρέπει να μειωθούν στο 35 % της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων που είχαν παραχθεί το 1995 ή το τελευταίο προ του 1995 έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία της Eurostat [...]». Εξάλλου, το άρθρο 6 καθορίζει τα αποδεκτά απόβλητα κατά κατηγορία χώρου υγειονομικής ταφής και ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε: α) σε χώρους υγειονομικής ταφής πραγματοποιείται διάθεση μόνον αποβλήτων που έχουν υποστεί επεξεργασία· η παρούσα διάταξη μπορεί να μην εφαρμόζεται στα αδρανή απόβλητα η επεξεργασία των οποίων είναι τεχνικώς αδύνατη, ή σε οποιαδήποτε άλλα απόβλητα η επεξεργασία των οποίων δεν συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της οδηγίας που ορίζονται στο άρθρο 1, μειώνοντας την ποσότητα των αποβλήτων ή τους κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον· β) σε χώρο ταφής επικίνδυνων αποβλήτων γίνονται δεκτά μόνον επικίνδυνα απόβλητα τα οποία πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II· γ) οι χώροι υγειονομικής ταφής μη επικίνδυνων αποβλήτων μπορούν να χρησιμοποιούνται: i) για αστικά απόβλητα· ii) για μη επικίνδυνα απόβλητα κάθε άλλης προέλευσης, τα οποία πληρούν τα κριτήρια για την αποδοχή αποβλήτων σε χώρους υγειονομικής ταφής μη επικίνδυνων αποβλήτων που καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II· iii) για σταθερά μη ενεργά απόβλητα (π.χ. στερεοποιημένα, υαλοποιημένα) με συμπεριφορά απόπλυσης αντίστοιχη προς τη συμπεριφορά των μη επικίνδυνων αποβλήτων που αναφέρονται στο σημείο ii) τα οποία πληρούν τα κριτήρια αποχής που καθορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα II. Αυτά τα επικίνδυνα απόβλητα δεν αποτίθενται σε κυψέλες που προορίζονται για βιοαποδομήσιμα μη επικίνδυνα απόβλητα· δ) οι χώροι ταφής αδρανών αποβλήτων χρησιμοποιούνται μόνον για αδρανή απόβλητα», το δε άρθρο 7 ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η αίτηση άδειας για χώρο ταφής να περιλαμβάνει τουλάχιστον: α) τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος και του φορέα εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ταυτίζονται· β) περιγραφή των τύπων και της συνολικής ποσότητας των αποβλήτων που πρόκειται να αποθεθούν· γ) την προτεινόμενη χωρητικότητα του χώρου ταφής· δ) περιγραφή του χώρου, συμπεριλαμβανομένων των υδρολογικών και γεωλογικών χαρακτηριστικών του· ε) τις προτεινόμενες μεθόδους πρόληψης και καταπολέμησης της ρύπανσης· στ) το προτεινόμενο σχέδιο λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου· ζ) το προτεινόμενο σχέδιο διαδικασίας παύσης της λειτουργίας και μετέπειτα φροντίδας· η)

αν απαιτείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 85/337/ΕΟΚ ... για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, τις πληροφορίες που παρέχονται από τον φορέα αξιοποίησης σύμφωνα με το άρθρο 5 αυτής· θ) τις χρηματικές εγγυήσεις ή οποιοδήποτε άλλο ισοδύναμο εχέγγυο, που απαιτείται να παρέχει ο αιτών σύμφωνα με το άρθρο 8 στοιχείο α) σημείο iv) της παρούσας οδηγίας. Αφού χορηγηθεί άδεια, κατόπιν αιτήσεως, οι πληροφορίες αυτές θα διατίθενται στις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές στατιστικές αρχές, όταν ζητούνται για σκοπούς στατιστικής». Επίσης, το μεν άρθρο 8 της οδηγίας καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ, ορίζει δε ειδικότερα ότι «Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι: α) η αρμόδια αρχή εκδίδει άδεια λειτουργίας χώρου ταφής μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: i) η μελέτη του χώρου ταφής πληροί όλες τις απαιτήσεις της παρούσας οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων, με την επιφύλαξη του άρθρου 3 παράγραφοι 4 και 5· ii) η διαχείριση του χώρου ταφής θα ανατεθεί σε φυσικό πρόσωπο με τα δέοντα τεχνικά προσόντα για τη διαχείρισή του ενώ θα παρέχεται επαγγελματική και τεχνική εξέλιξη και εκπαίδευση των φορέων εκμετάλλευσης των χώρων υγειονομικής ταφής και του προσωπικού τους· iii) ο χώρος ταφής θα λειτουργεί με τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη των ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών τους· iv) πριν από την έναρξη των εργασιών απόθεσης, ο αιτών θα έχει παράσχει ή θα παράσχει επαρκή εχέγγυα, υπό μορφή χρηματοοικονομικής ή άλλης ισοδύναμης εγγύησης με τρόπο που ορίζουν τα κράτη μέλη, ώστε να εξασφαλίζονται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με τη μέριμνα έπειτα από την παύση λειτουργίας) που απορρέουν από την άδεια που εκδίδεται δυνάμει της παρούσας οδηγίας καθώς και η τήρηση των διαδικασιών παύσης λειτουργίας που επιβάλλει το άρθρο 13 ... β) η μελέτη του χώρου ταφής ευθυγραμμίζεται προς το ή τα σχετικά σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων που αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ· γ) πριν αρχίσουν οι εργασίες διάθεσης, η αρμόδια αρχή επιθεωρεί το χώρο ώστε να εξασφαλίσει ότι πληροί τους σχετικούς όρους της άδειας. Αυτό δεν περιορίζει με κανένα τρόπο την ευθύνη του φορέα βάσει των όρων χορήγησης της άδειας», το δε άρθρο 9, τιτλοφορούμενο «Περιεχόμενο της άδειας», ορίζει ότι «Προς αποσαφήνιση και συμπλήρωση των διατάξεων του άρθρου 9 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ και του άρθρου 9 της οδηγίας 96/61/ΕΚ, στην άδεια λειτουργίας χώρου ταφής προσδιορίζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα: α) η κατηγορία του χώρου ταφής· β) ο κατάλογος των καθορισμένων τύπων και της συνολικής ποσότητας αποβλήτων των οποίων επιτρέπεται η εναπόθεση εκεί· γ) απαιτήσεις για έργα υποδομής στο χώρο ταφής, για τις εργασίες ταφής και για τις διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων έκτακτης ανάγκης (πάρτημα ΙΙΙ σημείο 4 στοιχείο Β), καθώς και προσωρινές απαιτήσεις για την παύση λειτουργίας και τη μετέπειτα φροντίδα· δ) η υποχρέωση που αναλαμβάνει ο αιτών να υποβάλλει έκθεση, τουλάχιστον ετησίως, στις αρμόδιες αρχές της χώρας του σχετικά με τους τύπους και τις ποσότητες των διατεθέντων αποβλήτων και με τα αποτελέσματα του

προγράμματος παρακολούθησης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 12 και 13 και στο παράρτημα ΙΙΙ». Επιπλέον, με την οδηγία θεσπίζονται οι απαιτήσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την επιλογή της θέσης του χώρου ταφής και προβλέπεται ότι ο χώρος που θα επιλεγεί πρέπει να πληροί προϋποθέσεις που αφορούν α) τις αποστάσεις των ορίων του χώρου από κατοικημένες περιοχές και χώρους αναψυχής, υδατορεύματα, στάσιμα επιφανειακά ύδατα και άλλες γεωργικές ή αστικές περιοχές, β) την ύπαρξη υπόγειων ή παράκτιων υδάτων ή ζωνών προστασίας της φύσης στην περιοχή, γ) τις γεωλογικές και υδρογεωλογικές συνθήκες της περιοχής, δ) τον κίνδυνο πλημμυρών, καθιζήσεων, κατολισθήσεων ή χιονοστιβάδων στο χώρο ταφής και ε) την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής (Παράρτημα Ι, στοιχ. 1. 1.1) και τίθενται προϋποθέσεις για τον έλεγχο των υδάτων και την διαχείριση των στραγγισμάτων, την προστασία του εδάφους και των υδάτων, τον έλεγχο της συγκέντρωσης και μετανάστευσης των αερίων του χώρου ταφής, την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών οχλήσεων και κινδύνων (εκπομπές οσμών και σκόνης, θορύβου, πουλιών, ζωφίων, εντόμων, πυρκαγιών κ.ά.), τη σταθερότητα της μάζας των αποβλήτων και των σχετικών κατασκευών και την ασφάλεια του χώρου για τον εντοπισμό και την αποθάρρυνση παράνομων αποθέσεων σε αυτόν (Παράρτημα Ι, στοιχ. 2-7). Η ανωτέρω οδηγία μεταφέρθηκε στο εσωτερικό δίκαιο με την κ.υ.α. Η.Π. 29407/3508/2002 «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων» (Β΄ 1572). Το άρθρο 8 της εν λόγω κ.υ.α. ορίζει τις γενικές προϋποθέσεις για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων σε χώρους που εγκρίνονται με βάση τον Σχεδιασμό διαχείρισης στερεών αποβλήτων (κ.υ.α. 69728/1996) και τον Εθνικό Σχεδιασμό διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων (κ.υ.α. 19396/1546/1997) και με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις της κ.υ.α. και ειδικότερα στο άρθρο 9 (άδεια υγειονομικής ταφής αποβλήτων) και στο άρθρο 10 (άδεια λειτουργίας χώρου υγειονομικής ταφής αποβλήτων), όπως τα άρθρα 9 και 10 τροποποιήθηκαν με το άρθρο 57 (παρ. 1 περ. β΄) του ν. 4042/2012. Εξάλλου, το άρθρο 9 της κ.υ.α., «Διαδικασία χορήγησης άδειας υγειονομικής ταφής (άδειας λειτουργίας) αποβλήτων», ορίζει ότι «1. Για την πραγματοποίηση της υγειονομικής ταφής αποβλήτων απαιτείται άδεια η οποία χορηγείται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ... 2. Για τη χορήγηση της άδειας αυτής ο ενδιαφερόμενος φορέας (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) σύμφωνα με το άρθρο 8, υποχρεούται να υποβάλει σχετική αίτηση στην ως άνω αρμόδια αρχή η οποία συνοδεύεται από: 2.1. Το φάκελο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ... 2.2. Μελέτη οργάνωσης, κατασκευής και λειτουργίας του χώρου υγειονομικής ταφής ... Σε κάθε περίπτωση η μελέτη αυτή περιλαμβάνει επιπλέον τα ακόλουθα στοιχεία: α) τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος και του φορέα διαχείρισης/λειτουργίας, εφόσον δεν ταυτίζονται, β) περιγραφή των τύπων και της συνολικής ποσότητας των αποβλήτων που πρόκειται να αποτεθούν, γ) την προτεινόμενη χωρητικότητα του χώρου ταφής και τις δυνατότητες επέκτασης, δ) περιγραφή του χώρου, συμπεριλαμβανομένων των υδρολογικών και γεωλογικών χαρακτηριστικών του, ε) τις προτεινόμενες μεθόδους πρόληψης και καταπολέμησης της ρύπανσης, στ) το προτεινόμενο σχέδιο λειτουργίας,

παρακολούθησης και ελέγχου, ζ) το προτεινόμενο σχέδιο διαδικασίας παύσης της λειτουργίας και μετέπειτα φροντίδας, η) τις χρηματικές εγγυήσεις ... 3. Η οριστική μελέτη οργάνωσης, κατασκευής και λειτουργίας του χώρου υγειονομικής ταφής πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον τα στοιχεία που περιγράφονται στο Παράρτημα III Α του άρθρου 21 της 69728/1996 κοινής υπουργικής απόφασης [...]. Περαιτέρω, το άρθρο 10 «Προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας υγειονομικής ταφής αποβλήτων» της κ.υ.α. ορίζει ότι «Για τη χορήγηση άδειας υγειονομικής ταφής αποβλήτων (ΧΥΤΑ) πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η μελέτη οργάνωσης, κατασκευής και λειτουργίας του χώρου να πληροί όλες τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων με την επιφύλαξη του άρθρου 3 (παραγ. 4 και 5), β) η διαχείριση/λειτουργία του χώρου να ανατίθεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με τα δέοντα τεχνικά προσόντα για τη διαχείρισή του ο οποίος μεριμνά τόσο για τη δική του συνεχή επαγγελματική επιμόρφωση και εκπαίδευση όσο και του προσωπικού που απασχολείται στον εν λόγω ΧΥΤΑ, σύμφωνα με την εξέλιξη της τεχνολογίας, για την ορθή λειτουργία του ΧΥΤΑ, γ) ο χώρος να λειτουργεί με τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη των ατυχημάτων και τον περιορισμό των συνεπειών τους, δ) πριν από την έναρξη λειτουργίας του ΧΥΤΑ, ο αιτών να παρέχει επαρκή εχέγγυα, υπό μορφή χρηματοοικονομικής ή άλλης ισοδύναμης εγγύησης [...], στ) πριν την έναρξη λειτουργίας του ΧΥΤΑ, οι αρμόδιες υπηρεσίες Περ/ντος και Υγιεινής του Νομού πραγματοποιούν έλεγχοι ...», το δε άρθρο 11 «Περιεχόμενο της άδειας υγειονομικής ταφής αποβλήτων» ορίζει ότι «Σε συμπλήρωση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με το περιεχόμενο της άδειας διάθεσης αποβλήτων (μη επικίνδυνων - επικίνδυνων), στην άδεια υγειονομικής ταφής αποβλήτων προσδιορίζονται επιπλέον τα ακόλουθα: α) ο φορέας διαχείρισης/λειτουργίας, β) η θέση και η κατηγορία του ΧΥΤΑ, γ) ο κατάλογος των καθορισμένων τύπων και της συνολικής ποσότητας αποβλήτων των οποίων επιτρέπεται η εναπόθεση εκεί, δ) απαιτήσεις για έργα υποδομής στο ΧΥΤΑ, για τις εργασίες υγειονομικής ταφής και για τις διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων έκτακτης ανάγκης (παράρτημα III) καθώς και προσωρινές απαιτήσεις για την παύση λειτουργίας και τη μετέπειτα φροντίδα (άρθρο 15), ε) η υποχρέωση που αναλαμβάνει ο αιτών να υποβάλλει έκθεση, τουλάχιστον ετησίως, στην αδειοδοτούσα αρχή σχετικά με τους τύπους και τις ποσότητες των διατεθέντων αποβλήτων και με τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης, όπως προβλέπεται στα άρθρα 1, 4 και 15 και στο παράρτημα III, στ) η διάρκεια ισχύος της άδειας λειτουργίας του ΧΥΤΑ, ζ) την χρηματοοικονομική ή άλλη ισοδύναμη εγγύηση». Τέλος, το Παράρτημα I της ίδιας κ.υ.α. περιλαμβάνει, όπως και η οδηγία 1999/31/ΕΚ, τις γενικές απαιτήσεις για τους χώρους υγειονομικής ταφής μη επικινδύνων, αδρανών και επικινδύνων αποβλήτων, σε ό,τι αφορά τη θέση του ΧΥΤΑ, τον έλεγχο των υδάτων και τη διαχείριση των στραγγισμάτων, την προστασία του εδάφους και των υδάτων, τον έλεγχο των αερίων, την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών οχλήσεων και κινδύνων, τη φύλαξη κ.ά.

11. Επειδή, με τις προαναφερθείσες ρυθμίσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου (ανωτέρω σκ. 8-10) εισάγεται αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο ρυθμίζει συνολικά το ζήτημα της διαχείρισης των αποβλήτων, κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, και το οποίο προβλέπει ολοκληρωμένο σχεδιασμό, τόσο σε εθνικό επίπεδο με την κατάρτιση προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο με την εξειδίκευση των εθνικών στόχων και την επιλογή, σε συμφωνία προς τον υπερκείμενο σχεδιασμό, των κατάλληλων χώρων για την εγκατάσταση των μονάδων, οι οποίες εν συνεχεία χωροθετούνται και αδειοδοτούνται σύμφωνα με την κείμενη περιβαλλοντική νομοθεσία (πρβλ. ΣτΕ 4357/2011 7μ. σκ. 10). Εντός δε του κανονιστικού αυτού πλαισίου η τήρηση των στόχων, των κατευθύνσεων και των προβλέψεων του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού και των σχετικών προγραμμάτων για τη διαχείριση των αποβλήτων είναι, κατ' αρχήν, υποχρεωτική για όλες τις πράξεις και τις διαδικασίες διαχείρισης των αποβλήτων. Από τις ίδιες όμως αυτές διατάξεις συνάγεται ότι καταλείπεται ευχέρεια στα κράτη μέλη για την επιλογή του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων και των μεθόδων επεξεργασίας, με την υποχρέωση θέσπισης κριτηρίων που αποσκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας και στην υλοποίηση των τασσομένων από τις οδηγίες στόχων και αρχών και ειδικότερα της αρχής της πρόληψης, η οποία συνίσταται στην πρόληψη ή μείωση της παραγωγής και της βλαπτικότητας των αποβλήτων και εν συνεχεία στην αξιοποίησή τους με επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση ή χρήση ως πηγή ενέργειας, της αρχής της εγγύτητας, ώστε να επιτυγχάνεται η διάθεση των αποβλήτων στις πλησιέστερες στον τόπο παραγωγής τους εγκαταστάσεις και της αρχής της ασφαλούς διάθεσης των αποβλήτων, με την οποία εξασφαλίζεται ότι η τελική διάθεση θα γίνεται με τρόπο και μέθοδο που δεν θα προκαλεί βλάβη στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία (πρβλ. ΣτΕ 4357/2011 7μ. σκ. 10, 4940/2013 σκ. 7). Περαιτέρω, η ευχέρεια των κρατών μελών ως προς την επιλογή της μεθόδου επεξεργασίας των αποβλήτων διατηρήθηκε και υπό το καθεστώς της ισχύουσας οδηγίας 2008/98/ΕΚ, στην οποία (βλ. άρθρο 3 παρ. 19 και Παράρτημα Ι) παρατίθεται ένας μη εξαντλητικός κατάλογος εργασιών διάθεσης, που περιλαμβάνει και την υγειονομική ταφή, χωρίς να προκρίνεται η επιλογή κάποιας εξ αυτών (πρβλ. ΣτΕ 4357/2011 7μ. σκ. 10). Από αυτά παρέπεται ότι η επιλογή της καταλληλότερης μεθόδου επεξεργασίας των αποβλήτων σε συγκεκριμένη εγκατάσταση εναπόκειται στην, ανέλεγκτη ακυρωτικά, τεχνική κρίση της Διοίκησης, με την προϋπόθεση, όμως, ότι τηρούνται οι ανωτέρω κανόνες και αρχές και ότι η επιλεγόμενη μέθοδος εντάσσεται στο πλαίσιο του εθνικού σχεδιασμού (πρβλ. ΣτΕ 4357/2011 7μ. σκ. 10, πρβλ. επίσης ΣτΕ 2405/2016 7μ. σκ. 10). Εξάλλου, η ιεράρχηση του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων που προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία (πρόληψη, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, άλλου είδους ανάκτηση, διάθεση), εφαρμόζεται μέσω της ασκούμενης πολιτικής και αποτελεί σύνθεση της εν γένει δράσης της Διοίκησης και των ΟΤΑ, και μάλιστα σε διαφορετικά επίπεδα (κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών οργάνων καθώς και των φορέων διαχείρισης

αποβλήτων), περιλαμβάνει δε, μεταξύ άλλων, την έγκριση σχεδίων, προγραμμάτων και μελετών, τη διάθεση ικανών οικονομικών πόρων, την εξεύρεση κατάλληλων χώρων διάθεσης αποβλήτων, τη συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων, την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων ενημέρωσης του κοινού, την έκδοση αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, τη διενέργεια διαγωνισμών, τη χορήγηση αδειών, τη διενέργεια ελέγχων, την επιβολή κυρώσεων, τη λήψη μέτρων για την αποκατάσταση χώρων υγειονομικής ταφής κ.ά. Συνεπώς, η ιεράρχηση του τρόπου διαχείρισης των αποβλήτων δεν αποτελεί θέμα το οποίο αφορά τη νομιμότητα και το περιεχόμενο της άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ, με δεδομένο, άλλωστε, ότι κατά τον νόμο η άδεια αυτή εντάσσεται στο τελικό στάδιο της όλης διαδικασίας διαχείρισης των αποβλήτων και συνιστά εφαρμογή της οικείας απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που έχει προηγηθεί και η οποία έχει λάβει υπόψη τα περιφερειακά ή τοπικά σχέδια και προγράμματα διαχείρισης των αποβλήτων. Είναι δε κατ' αρχήν διαφορετικό, το ζήτημα της υποχρέωσης των αρμόδιων οργάνων να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από τον νόμο διαδικασίας διαχείρισης των αποβλήτων, ώστε, τελικώς, η διάθεση αποβλήτων να πληροί τις απαιτήσεις των οικείων σχεδίων και προγραμμάτων και να επιτυγχάνει τους στόχους που αυτά θέτουν σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο (πρβλ. ΣτΕ 2880/2017 σκ. 10, 13).

12. Επειδή, εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου, στα οποία περιλαμβάνονται και οι 854/2008, 4940 και 4944/2013 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: Με την 11204/2.8.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εγκρίθηκε το 2ο Στάδιο Σχεδιασμού (κυρίως μελέτη σχεδιασμού) Διαχείρισης Στερεών και Υγρών Αποβλήτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, στο πλαίσιο του οποίου είχε εξεταστεί η καταλληλότητα πέντε θέσεων για την κατασκευή του ΧΥΤΑ Νάξου. Στη συνέχεια, επιτροπή που είχε συγκροτηθεί για την ανεύρεση και υπόδειξη ΧΥΤΑ για το νησί της Νάξου πρότεινε ακόμη δύο θέσεις. Ακολούθησε η διαδικασία εκπόνησης της προμελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για το έργο, στο πλαίσιο της οποίας εξετάσθηκε η καταλληλότητα των επτά προτεινόμενων θέσεων από το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ, τις αρχαιολογικές και δασικές υπηρεσίες, το Δημοτικό Συμβούλιο Δρυμαλίας κ.ά. Τελικώς το Νομαρχιακό Συμβούλιο Κυκλάδων με την 112/2004 απόφασή του ενέκρινε ως καταλληλότερη τη θέση «Κορφή Ξύδη». Κατόπιν της ανωτέρω διαδικασίας εκδόθηκε η 17331/30.11.2005 θετική γνωμοδότηση του Γενικού Διευθυντή της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για το έργο του ΧΥΤΑ Νάξου σε γήπεδο έκτασης 170.081 τ.μ. στη θέση «Κορφή Ξύδη». Στη συνέχεια, με την 8214/24.4.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εγκρίθηκε το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νοτίου Αιγαίου (ΠΕΣΔΑ), σύμφωνα με τις διατάξεις της 50910/2727/2003 κ.υ.α. Το ως άνω ΠΕΣΔΑ προβλέπει για τη Διαχειριστική Ενότητα Νάξου και Μικρών Κυκλάδων (Κουφονήσι - Δονούσα - Ηρακλεία - Σχοινούσα) ως χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων τη

θέση «Κορφή Ξύδη». Το ίδιο έτος, με την 16360/1.9.2008 απόφαση του αυτού Γενικού Γραμματέα (Δ' 444), επικυρώθηκε ο καθορισμός των οριογραμμών υδατορέματος που διέρχεται από το γήπεδο στη θέση «Κορφή Ξύδη». Ακολούθως, υποβλήθηκε Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ Αυγούστου 2009), στην οποία, μεταξύ άλλων, εκτίθεται ότι το έργο αφορά τη δημιουργία ΧΥΤΑ για την τελική διάθεση (μετά από συλλογή και μεταφορά και προτεινόμενη επεξεργασία στο άμεσο μέλλον) των στερεών αστικών αποβλήτων της ως άνω Διαχειριστικής Ενότητας για την εξυπηρέτηση των αναγκών των Δήμων Νάξου και Δρυμαλίας και των Κοινοτήτων Κουφονησίου, Δονούσας, Ηρακλειάς και Σχοινούσας. Στη ΜΠΕ επισημαίνεται η αναγκαιότητα κατασκευής του έργου, διότι κατά τον χρόνο σύνταξης της μελέτης υπήρχαν στη Νάξο δέκα θέσεις διάθεσης στερεών αποβλήτων, από τις οποίες ενεργές ήταν οι τρεις, η δε διάθεση στους χώρους αυτούς γινόταν σε συνθήκες «μεταξύ πλήρως ανεξέλεγκτης απόρριψης ή ημιανεξέλεγκτης - ημιελεγχόμενης διάθεσης». Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, το έργο πρόκειται να αναπτυχθεί σε γήπεδο έκτασης 170.081 τ.μ., από την οποία η έκταση ενεργού ΧΥΤΑ θα καταλαμβάνει 44.625 τ.μ. και στην υπόλοιπη έκταση θα αναπτυχθούν τα απαιτούμενα έργα υποδομής, όπως εσωτερική οδοποιία, εγκατάσταση διαχείρισης στραγγισμάτων, ζώνη αντιπυρικής προστασίας, βοηθητικοί οικίσκοι, ενώ ως προς την επιλογή της θέσης, αναφέρεται ότι εξετάστηκαν επτά θέσεις, από τις οποίες, μετά τις γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων υπηρεσιών στο πλαίσιο της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής αξιολόγησης, διαπιστώθηκε ότι μόνο ως προς τις δύο («Κορφή Ξύδη» και «Ξερή Αγριλιά») δεν συνέτρεχε λόγος αποκλεισμού, οι δύο δε αυτές θέσεις αξιολογήθηκαν συγκριτικά και διαπιστώθηκε ότι υπερτερεί η θέση «Κορφή Ξύδη». Κατόπιν τούτων, εκδόθηκε η 763/463/16.2.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι (ΑΕΠΟ) για την κατασκευή, λειτουργία και επανένταξη του ΧΥΤΑ, σε γήπεδο έκτασης 170.081,75 τμ. στη θέση «Κορφή Ξύδη» της Νάξου. Μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ, το διάστημα 2015-2016, εγκρίθηκαν, κατ' εφαρμογήν του ν. 4042/2012, το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και το επικαιροποιημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Στην ανωτέρω ΑΕΠΟ ορίζεται, πλην άλλων, ότι ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης ή ο Δήμος Νάξου, μέχρι την υλοποίηση και λειτουργία του έργου, να προωθήσει και να οργανώσει την ανακύκλωση των απορριμμάτων για τη μείωση των προς διάθεση στερεών αποβλήτων στο περιβάλλον, ότι η εφαρμογή της ανακύκλωσης να αφορά σε απόβλητα συσκευασίας και άλλων προϊόντων σύμφωνα με το ν. 2939/2001, ότι οι ανωτέρω οφείλουν να συμμετέχουν σε συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης στερεών αποβλήτων ή να συστήσουν ατομικά συστήματα για τα ειδικά ρεύματα αποβλήτων και ότι το αυτό ισχύει και κατά τη φάση λειτουργίας του ΧΥΤΑ με στόχο τη μείωση του όγκου των προς διάθεση απορριμμάτων, την επιμήκυνση του χρόνου ζωής του έργου και τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας του έργου ως προς το είδος των αποβλήτων που θα γίνονται δεκτά στο χώρο προς υγειονομική ταφή (βλ. γενικούς όρους παρ. Δ.1.1.6). Επίσης, στην ΑΕΠΟ τίθενται επιπλέον όροι (βλ. παρ. Δ.ε2.3) κατά τους οποίους η όλη διαδικασία

λειτουργίας του ΧΥΤΑ πρέπει να έχει ως στόχο τη σταδιακή αναβάθμισή του σε ΧΥΤΥ, πέραν δε της εκτροπής των ρευμάτων, όπως αναφέρεται στην παρ. Δ.1.1.6, πρέπει να μελετηθεί η δυνατότητα εκτροπής και επεξεργασίας του βιοαποικοδομήσιμου κλάσματος και, ανάλογα με τα συμπεράσματα της μελέτης, να επιλεγεί η βέλτιστη μέθοδος και βιώσιμη λύση για την τροποποίηση της ΑΕΠΟ, ενώ η διαδικασία με στόχο την αναβάθμιση του ΧΥΤΑ σε ΧΥΤΥ να προταθεί από τον φορέα λειτουργίας του έργου ή τον ΦΟΔΣΑ εφόσον έχει συσταθεί. Κατά της προαναφερθείσας 112/2004 απόφασης του Νομαρχιακού Συμβουλίου Κυκλάδων, με την οποία είχε «επιλεγεί» η θέση «Κορφή Ξύδη» για την κατασκευή του ΧΥΤΑ, άσκησε αίτηση ακυρώσεως σωματείο της περιοχής. Με την 854/2008 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) κρίθηκε ότι η πράξη αυτή στερείται εκτελεστότητας και απορρίφθηκε η αίτηση ακυρώσεως. Ομοίως, αιτήσεις ακυρώσεως ενδιαφερομένων κατά της νομιμότητας της ανωτέρω 763/463/16.2.2010 πράξης (ΑΕΠΟ του έργου) απορρίφθηκαν με τις 4940 και 4944/2013 αποφάσεις του ΣΤΕ, διότι κρίθηκε ότι οι προβληθέντες κατά της πράξης λόγοι ακυρώσεως δεν είναι βάσιμοι. Μετά ταύτα, εκπονήθηκε τεχνική μελέτη εφαρμογής (Σεπτεμβρίου 2014) για την κατασκευή και λειτουργία του ΧΥΤΑ Νάξου και, αφού συμπληρώθηκε ο σχετικός φάκελος με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά από τον Δήμο Νάξου (βλ. έγγραφο 20218/3.11.2016) και διατυπώθηκε κοινή θετική εισήγηση του Γραφείου Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Νάξου και του Τμήματος Δημόσιας Υγείας Νάξου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (βλ. το 140679/1585/14.11.2016 έγγραφο της Δ/σης ΠΕΧΩΣ της Περιφέρειας), εκδόθηκε η 138234/1548/22.11.2016 απόφαση (προσβαλλόμενη) του Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων, με την οποία χορηγήθηκε στον Δήμο Νάξου και Μικρών Κυκλάδων άδεια λειτουργίας Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) στην προαναφερθείσα θέση «Κορφή Ξύδη». Κατά της πράξης αυτής ασκήθηκε η κρινόμενη αίτηση, με την οποία προβάλλονται λόγοι ακυρώσεως κατ' επίκληση της ενωσιακής νομοθεσίας που αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων (οδηγία 2008/98/ΕΚ), την υγειονομική ταφή αποβλήτων (οδηγία 1999/31/ΕΚ), την προστασία των υδάτων (οδηγία 2000/60/ΕΚ) και την προστασία των οικοτόπων και των άγριων πτηνών (οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ αντίστοιχα), καθώς και των εθνικών μέτρων, με τα οποία οι ανωτέρω οδηγίες μεταφέρθηκαν στην εσωτερική έννομη τάξη.

13. Επειδή, προβάλλεται (1ος λόγος) ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση των άρθρων 5 (παρ. 2) και 8 (στοιχ. β') της οδηγίας 1999/31/ΕΚ, των άρθρων 4, 10, 11, 13 και 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των άρθρων 5 (παρ. 1 εδ. γ') και 8 (παρ. 2 εδ. β') της κ.υ.α. για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων (Β' 1909/2003), σε συνδυασμό ερμηνευόμενα, διότι α) δεν υφίσταται μελέτη του χώρου ταφής που να ευθυγραμμίζεται προς το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το Περιφερειακό Σχέδιο (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και β) ο επίδικος ΧΥΤΑ δέχεται το σύνολο των παραγομένων αποβλήτων (15 τόνοι ετησίως), αντί του επιβαλλομένου περιορισμού τους. Προβάλλεται, ακόμη (4ος λόγος), ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση των άρθρων 1 (παρ. 1), 2 (εδάφιο η'), 6

(στοιχ. α´) και 9 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ σε συνδυασμό με τα άρθρα 4, 14 και 23 (παρ. 1 στοιχείο α´) της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, διότι δεν αναφέρονται οι τύποι και οι ποσότητες των αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία, ούτε αναφέρεται το είδος της επεξεργασίας στην οποία μπορεί να υποβληθούν. Ως προς τον 1ο λόγο ακυρώσεως οι αιτούντες ισχυρίζονται, ειδικότερα, ότι κατά τη νομοθεσία της ΕΕ, όπως ερμηνεύεται από το ΔΕΕ, η άδεια εκμεταλλεύσεως ΧΥΤΑ χορηγείται μόνο αν το σχέδιο του χώρου ταφής είναι σύμφωνο με το «σχέδιο διαχείρισεως των αποβλήτων» του άρθρου 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ (πρώην άρθρο 7 παρ. 1 των οδηγιών 75/442/ΕΚ και 2006/12/ΕΚ), ότι το σχέδιο διαχείρισης πρέπει να τελεί σε συμφωνία προς τη νομικά δεσμευτική ιεράρχηση των διαφορετικών τρόπων διαχείρισης των αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98 (πρόληψη, προετοιμασία, ανακύκλωση, ανάκτηση, διάθεση) και κατά τρόπο που δεν δημιουργεί κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία και δεν προκαλεί βλάβη στο περιβάλλον, ότι το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) είναι πλήρως εναρμονισμένο προς την ως άνω οδηγία και προβλέπει ότι το σύνολο των αποβλήτων που διατίθενται στο ΧΥΤΥ θα πρέπει να είναι προοδευτικά, το ανώτερο, στο 26% των παραγομένων αποβλήτων μέχρι το 2020, ότι, ομοίως, και το ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Β´4317/30.12.2016) αναφέρει ότι η ποσότητα των αποβλήτων που θα κατευθύνεται για ταφή στον ΧΥΤΑ Νάξου θα είναι, το ανώτερο, μέχρι το 20% επί του συνόλου των παραγομένων αποβλήτων, και σε απόλυτους αριθμούς, θα είναι 2.646 τόνοι επί συνόλου (παραγομένων) αποβλήτων 13.109 τόνων μέχρι το 2020 και ότι, αντίθετα προς τις κατευθύνσεις αυτές του ΕΣΔΑ και του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η προσβαλλόμενη πράξη ορίζει ότι θα οδηγείται για ταφή στον ΧΥΤΑ το σύνολο των παραγομένων αποβλήτων (15.000) τόνοι ετησίως μέχρι τη λήξη της (2021). Στο πλαίσιο του αυτού λόγου οι αιτούντες ισχυρίζονται ακόμη ότι τα σχέδια διαχείρισης του άρθρου 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ έχουν κανονιστικό χαρακτήρα, ότι κατά το άρθρο 8 (στοιχείο β´) της οδηγίας 1999/31/ΕΚ άδεια χώρου ταφής χορηγείται μόνον αν η μελέτη του χώρου ταφής ευθυγραμμίζεται προς τα σχέδια διαχείρισης των αποβλήτων του άρθρου 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ (πρώην άρθρο 7 της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ), ότι το ανωτέρω άρθρο 8 (στοιχ. β´) της οδηγίας 1999/31/ΕΚ μεταφέρθηκε πλημμελώς στην εσωτερική έννομη τάξη διότι στην κ.υ.α. 29407/3508/2002 δεν περιλαμβάνεται η ρύθμιση αυτή του άρθρου 8 της οδηγίας, περιλαμβάνεται όμως στο άρθρο 8 (παρ. 2 εδ. β´) της κ.υ.α. Η.Π. 50910/2727/16.12.2003 για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, ότι σε κάθε περίπτωση το άρθρο 8 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ παράγει άμεσο αποτέλεσμα και η προσβαλλόμενη πράξη αντίκειται στη διάταξη αυτή της οδηγίας, ότι η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση αποτελούν δύο σημαντικές βαθμίδες ιεράρχησης των τρόπων διαχείρισης αποβλήτων, ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να καθιερώσουν τη χωριστή συλλογή και να ενθαρρύνουν τη χωριστή συλλογή των βιολογικών αποβλήτων σύμφωνα με τους στόχους της οδηγίας 1999/31/ΕΚ, ότι από τον εθνικό νομοθέτη θεσπίζεται υποχρέωση χωριστής συλλογής ποσοστού 5% κατ’ελάχιστον του συνολικού βάρους των βιολογικών αποβλήτων έως το 2015 και

ποσοστού έως 10% έως το 2020 (άρθρο 41 ν. 4042/2012), ότι στην πράξη η κατασκευή και λειτουργία των ΧΥΤΑ με προδιαγραφές ώστε να δέχονται το σύνολο των παραγομένων αποβλήτων οδηγεί στην παραβίαση της νομοθεσίας σχετικά με την ιεράρχηση των τρόπων διαχείρισης και ότι εν προκειμένω ταυτίζεται η διαχείριση των αποβλήτων με την ταφή τους, γεγονός που αντιβαίνει στις κείμενες διατάξεις (νομοθεσία και σχέδια διαχείρισης). Οι αιτούντες ισχυρίζονται, περαιτέρω, ότι το άρθρο 8 (στοιχείο β΄) της οδηγίας 1999/31/EK καθώς και τα άρθρα 8 (παρ. 2 εδ. β΄) και 5 (παρ. 1 εδ. γ΄) της κ.υ.α. Η.Π. 50910/2727/16.12.2003 για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων προβλέπουν ότι απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ είναι η υποβολή μελέτης, η οποία να ευθυγραμμίζεται (να είναι δηλαδή συμβατή) προς το ή τα σχέδια διαχείρισης όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK και την εθνική νομοθεσία (άρθρο 35 ν. 4042/2012), ότι η εν λόγω μελέτη είναι ξεχωριστή από τη ΜΠΕ για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου και ότι τούτο επιβεβαιώνεται και από τη ρύθμιση του άρθρου 8 (παρ. 2 εδ. β΄) της ανωτέρω κ.υ.α. για τη διαχείριση των αποβλήτων, που παραπέμπει στις τεχνικές προδιαγραφές του άρθρου 5 (παρ. 1 εδ. γ΄) αυτής και στη συμβατότητα με τις κατευθύνσεις του ΠΕΣΔΑ. Περαιτέρω, ως προς τον 4ο λόγο ακυρώσεως οι αιτούντες ισχυρίζονται ότι οι όροι του άρθρου 9 της οδηγίας 1999/31/EK ταυτίζονται με τους όρους που περιλαμβάνονται στο άρθρο 23 της οδηγίας 2008/98, ότι το άρθρο αυτό ορίζει ότι στην άδεια πρέπει να καθορίζονται οι τύποι και οι ποσότητες των αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία, ότι κατά το άρθρο 6 (στοιχ. α΄) της οδηγίας 1999/31/EK σε χώρους υγειονομικής ταφής πραγματοποιείται διάθεση μόνον αποβλήτων που έχουν υποστεί επεξεργασία μειώνοντας την ποσότητα των αποβλήτων ή τους κινδύνους για την υγεία του ανθρώπου ή για το περιβάλλον και ότι εν προκειμένω στην προσβαλλόμενη πράξη δεν αναφέρονται ούτε οι τύποι και οι ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία ούτε σε τι είδους επεξεργασία θα υποβληθούν τα εισερχόμενα στον ΧΥΤΑ απόβλητα. Αντιθέτως προς τα ανωτέρω, ο παρεμβαίνων Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι περιβαλλοντικοί όροι του επίδικου έργου προσεβλήθησαν ενώπιον του ΣτΕ το οποίο απέρριψε τις σχετικές αιτήσεις ακυρώσεως το έτος 2013, ότι η νομιμότητα της χωροθέτησης του έργου, η αποτελεσματικότητα των επιβληθέντων περιβαλλοντικών όρων, η αναγκαία προστασία των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων και του ρέματος, η ποσότητα αποβλήτων που θα φθάνει στον ΧΥΤΑ κατόπιν της διαρκώς αυξανόμενης προεπεξεργασίας και ανακύκλωσης και η μη προσβολή των προστατευόμενων βιοτόπων της Νάξου από τη χωροθέτηση και λειτουργία του ΧΥΤΑ, έχουν ελεγχθεί τελεσίδικα από το ΣτΕ, ότι η Ελλάδα έχει καταδικασθεί επανειλημμένα από το ΔΕΕ για τη λειτουργία χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) και μάλιστα με την C-378/2013 απόφαση καταδικάσθηκε εκ νέου και τα έτη 2015-2016 έχει καταβάλει 44,34 εκατ. ευρώ περίπου και συνολικά για τον ΧΑΔΑ της Νάξου στη θέση «Τίμιος Σταυρός» η Ελλάδα κατέβαλε 320.000 ευρώ έως το τέλος Οκτωβρίου 2016 και ότι η Νάξος και οι Μικρές Κυκλάδες δεν διαθέτουν άλλο χώρο νόμιμο διάθεσης

των αποβλήτων τους, πλην του επίμαχου ΧΥΤΑ, ο οποίος άρχισε να λειτουργεί νόμιμα τον Δεκέμβριο του 2016. Ως προς τον 1ο λόγο ακυρώσεως, ο παρεμβαίνων Δήμος ισχυρίζεται ότι ο συγκεκριμένος ΧΥΤΑ, ετήσιας δυναμικότητας 15.450 τόνων, δεν εξυπηρετεί μόνο τη Νάξο αλλά και τα νησιά των Μικρών Κυκλάδων (Ηράκλειας, Σχοινούσας, Κουφονησίου και Δονούσας), δηλαδή καλύπτει τα απόβλητα 5 νησιών, ότι η νομιμότητα της χωρητικότητας του ΧΥΤΑ και η μετεξέλιξή του σε ΧΥΤΥ έχουν κριθεί με τις αποφάσεις 4940/2013 και 4944/2013 του ΣτΕ, πλην οι αιτούντες επαναφέρουν εκ νέου τα ίδια ζητήματα, ότι κατά το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ λαμβάνεται ιδιαίτερη μέριμνα για τις νησιωτικές περιοχές, ότι η οδηγία 1999/31/ΕΚ έχει ενσωματωθεί με πληρότητα και ορθά στο εθνικό δίκαιο με την κ.υ.α. 29407/3508/2002 και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν διέγνωσε παράβαση στο ζήτημα αυτό, ότι η εφαρμογή της αρχής της ιεράρχησης στη διαχείριση των αποβλήτων γίνεται σταδιακά σύμφωνα με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (P7-TA (2012)-0026), ότι ο Δήμος Νάξου εφαρμόζει την αρχή της ιεράρχησης για τη σταδιακή μείωση των αποβλήτων προς ταφή και την αύξηση του χρόνου λειτουργίας του ΧΥΤΑ, ότι μειώνεται σταδιακά η ποσότητα των αποβλήτων που καταλήγουν στο ΧΥΤΑ και ότι η προσβαλλόμενη άδεια θέτει το μέγιστο και όχι το ελάχιστο της ποσότητας των αποβλήτων, όπως ανακριβώς ισχυρίζονται οι αιτούντες. Επίσης, ως προς τα προβαλλόμενα με τον 4ο λόγο ακυρώσεως, ο παρεμβαίνων Δήμος ισχυρίζεται ότι το ΣτΕ έκρινε ότι είναι νόμιμη η κατασκευή ΧΥΤΑ και απέρριψε τον σχετικό λόγο ακυρώσεως κατά τον οποίο μη νομίμως εκδόθηκε ΑΕΠΟ για ΧΥΤΑ και όχι για ΧΥΤΥ, ότι ο Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) κατέθεσε ολοκληρωμένη πρόταση (επιχειρησιακό πρόγραμμα 2014-2020) για την ανακύκλωση η οποία θα εφαρμοστεί στο άμεσο μέλλον, ότι προχώρησε, επίσης, σε δράσεις ενημέρωσης των πολιτών και των μαθητών σε εφαρμογή του προγράμματος LIFE και συνεργάζεται με συλλογικά συστήματα ανακύκλωσης που είναι αδειοδοτημένα από τον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), ότι έχει υπογράψει συμβάσεις με εταιρείες για την ανακύκλωση συσκευών, ότι τα μεταχειρισμένα ελαστικά δεν προωθούνται στον ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ (61 τόνοι για το 2016) ούτε και τα απόβλητα εκσκαφών κατασκευών και κατεδαφίσεων, ότι τα μέταλλα και τα μεταλλικά αντικείμενα ανακυκλώνονται από ειδική μονάδα ανακύκλωσης και ότι στο Δήμο λειτουργεί Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ). Τέλος, ο παρεμβαίνων Δήμος ισχυρίζεται ότι η κατασκευή ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ είναι απόλυτα αποδεκτή από την ενωσιακή νομοθεσία και τις σχετικές πολιτικές ως μέρος του συνόλου των ενεργειών διαχείρισης των αποβλήτων. Εξάλλου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στο έγγραφο των απόψεων εκθέτει ότι οι τύποι και οι ποσότητες των αποβλήτων αναφέρονται στην προσβαλλόμενη (παρ. 4.1 και 4.2) και ότι το είδος της επεξεργασίας και ο τρόπος διαχείρισης των αποβλήτων αναφέρονται στους όρους οργάνωσης-λειτουργίας και ελέγχου-παρακολούθησης του ΧΥΤΑ (παρ. 6.5, 6.8, 6.10, 6.11, 6.12 και 6.15 και 7.5, 7.6, αντίστοιχα, της προσβαλλομένης).

14. Επειδή, το έτος 2005 το ΔΕΚ διαπίστωσε ότι η Ελλάδα παρέβη τις υποχρεώσεις

που υπέχει από την οδηγία 75/442/ΕΟΚ περί των στερεών αποβλήτων, δεδομένου ότι το 2004 λειτουργούσαν 1.125 μη ελεγχόμενοι χώροι ταφής αποβλήτων (ΧΑΔΑ), η δε παύση των παράνομων-μη ελεγχόμενων χώρων ταφής αποβλήτων προβλεπόταν να ολοκληρωθεί το έτος 2008 (πρβλ. ΣτΕ 2880/2017 σκ. 11, πρβλ. ΔΕΚ απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2005, Επιτροπή κατά Ελλάδα C-502/03, πρβλ. μεταγενεστέρως και την απόφαση ΔΕΕ 2.12.2014, Επιτροπή κατά Ελλάδα C-378/13, με την οποία επιβλήθηκε ιδιαιτέρως μεγάλη χρηματική ποινή για τη μη εφαρμογή της προγενέστερης απόφασης, καθόσον το έτος 2014 επί συνόλου 293 ΧΑΔΑ εξακολουθούσαν να λειτουργούν 70, ενώ 223 χώροι δεν είχαν ακόμη αποκατασταθεί). Για την αντιμετώπιση του φαινομένου της ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, αλλά και για την εφαρμογή, εν γένει, της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας διαχείρισης των αποβλήτων εκδόθηκε, για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, η 8214/24.4.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, με την οποία εγκρίθηκε, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΗΠ 50910/2727/2003 κ.υ.α., το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως δε αναφέρθηκε, μετά την ισχύ του ν. 4042/2012, εκδόθηκαν η 49/15.12.2015 ΠΥΣ (Α΄174) με την οποία εγκρίθηκαν το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων καθώς και η κ.υ.α. οικ. 63083/5402/27.12.2016 (Β΄4317/30.12.2016), με την οποία κυρώθηκε η απόφαση 258/1.12.2016 του Περιφερειακού Συμβουλίου Νοτίου Αιγαίου που ενέκρινε το επικαιροποιημένο ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας. Εξάλλου, στο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης των στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, που είχε εγκριθεί με την 8214/24.4.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα (βλ. ΣτΕ 4940/2013 σκ. 7), εντοπίζονται οι στόχοι που τίθενται από το [τότε ισχύον] Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και διαπιστώνεται ότι η συμμετοχή της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στους στόχους του ΕΣΔΑ αποτελεί ποσοστό πολύ μικρό για να συνεισφέρει σε επίπεδο αξιοποίησης σε επίπεδο Χώρας, γεγονός που σημαίνει ότι η διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Περιφέρεια εστιάζεται περισσότερο στην ασφαλή τελική διάθεσή τους. Επιπλέον, το ΠΕΣΔΑ θέτει στόχους για τη διαχείριση διαφόρων ειδικών κατηγοριών στερεών αποβλήτων (όπως βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα, ανακυκλώσιμα απόβλητα συσκευασιών και άλλων προϊόντων, υλικά συσκευασίας, μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων, οχήματα τέλους κύκλου ζωής, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, αδρανή απόβλητα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις, ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές, απόβλητα λιπαντικών – ελαίων, νοσοκομειακά και ιατρικά απόβλητα) και θέτει ως στόχο για την ασφαλή διάθεση των αστικών στερεών αποβλήτων την αποκατάσταση των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων και την κάλυψη όλης της περιφέρειας με χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων. Από τα αστικά στερεά απόβλητα τα αξιοποιούμενα χωρίζονται σε δύο ενότητες, τα ανακυκλώσιμα, ως προς τα οποία προβλέπεται η προώθηση της ανακύκλωσής τους και της σχετικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης των πολιτών, και τα βιοαποδομήσιμα, η διαχείριση των οποίων (κυρίως κομποστοποίηση) θα αποσκοπεί στον περιορισμό του βιοαποδομήσιμου κλάσματος που

διατίθεται σε χώρους υγειονομικής ταφής. Ακολούθως, εκτίθενται τα έργα τελικής διάθεσης των μη αξιοποιούμενων στερεών αποβλήτων και των υπολειμμάτων, που προέρχονται από τη διαδικασία αξιοποίησής τους είτε μέσω ανακύκλωσης είτε μέσω της κομποστοποίησης, σε αυτά δε περιλαμβάνεται για τη Διαχειριστική Ενότητα Νάξου - Μικρών Κυκλάδων το επίμαχο έργο «ΧΥΤΑ στη θέση Κορφή Ξύδη στη νήσο Νάξο», τίθεται δε η σημείωση ότι οι χώροι τελικής διάθεσης των απορριμμάτων, που αναφέρονται στο ΠΕΣΔΑ είναι χώροι με στόχο την εξέλιξή τους σε χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων εντός του χρονικού διαστήματος λειτουργίας τους (πρβλ. και ΣτΕ 4940/2013 σκ. 7, 1258/2016 σκ. 11). Με την 763/463/16.2.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι (ΑΕΠΟ) για την κατασκευή, λειτουργία και επανένταξη του ΧΥΤΑ, σε γήπεδο έκτασης 170.081,75 τ.μ. στη θέση «Κορφή Ξύδη» της Νάξου και προβλέφθηκε, μεταξύ άλλων (παρ. ε.2.3) ότι η διαδικασία λειτουργίας του ΧΥΤΑ θα πρέπει να έχει ως στόχο την σταδιακή αναβάθμισή του σε ΧΥΤΥ. Στη συνέχεια εκπονήθηκε η μελέτη εφαρμογής (Σεπτεμβρίου 2014) για την κατασκευή και λειτουργία του ΧΥΤΑ, σύμφωνα με την οποία (βλ. Τεύχος II, παρ. 1.5) δεν υπάρχουν στοιχεία για τις παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων στην περιοχή μελέτης και για τον λόγο αυτόν οι ποσότητες υπολογίζονται με τη χρήση κατάλληλου συντελεστή παραγόμενων απορριμμάτων ανά κάτοικο (και επισκέπτη) και την προβλεπόμενη ετήσια αύξηση πληθυσμού, υπολογίζεται δε ότι τα συνολικά παραγόμενα απορρίμματα (μονίμων κατοίκων και επισκεπτών) θα είναι 10.598,3 tn το 1ο έτος λειτουργίας, 12.283,7 tn το 20ο έτος λειτουργίας και 11.415,9 tn κατά μέσο όρο στην 20ετία. Στη μελέτη εφαρμογής παρατίθενται τα στοιχεία και οι απαιτήσεις των τευχών δημοπράτησης για την κατασκευή του ΧΥΤΑ, σύμφωνα με τα οποία ο μέσος μόνιμος εξυπηρετούμενος πληθυσμός είναι 28.500, ο μέσος εξυπηρετούμενος εποχικός πληθυσμός υπολογίζεται σε 17.000 με μέση διάρκεια παραμονής 150 ημέρες, η εκτιμώμενη ετήσια ποσότητα άλλων αποβλήτων (γεωργικών, οικοδομών, κτηνοτροφικών κ.λπ.) ανέρχεται σε 2.500 tn/έτος, η δε παραγόμενη μέση ετήσια ποσότητα αστικών στερεών αποβλήτων υπολογίζεται ετησίως περίπου σε 15.450 tn. Κατά τη μελέτη, η ποσότητα αυτή (15.450 tn) είναι μεγαλύτερη από την ποσότητα των 11.415,9 tn αποβλήτων που εκτιμάται ότι παράγονται στην περιοχή, προβλέπεται όμως, η διαστασιολόγηση της λεκάνης του ΧΥΤΑ να γίνει σύμφωνα με την ποσότητα που υποδεικνύουν τα τεύχη δημοπράτησης (15.450 tn/έτος) και, επιπλέον, για λόγους ασφαλείας «...στην εκτίμηση του απαιτούμενου όγκου για την τελική διάθεση των αστικών στερεών αποβλήτων από την εξεταζόμενη διαχειριστική ενότητα, θεωρείται ότι θα διατεθεί η συνολική παραγόμενη ποσότητα αστικών στερεών αποβλήτων χωρίς να αφαιρούνται οι ποσότητες που μπορούν να ανακυκλωθούν ή να επαναχρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο. Έτσι, σε περίπτωση που θα εφαρμοστούν οι επιθυμητές μέθοδοι επεξεργασίας απορριμμάτων (π.χ. ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση), θα αυξηθεί ο χρόνος ζωής του ΧΥΤΑ ...». Στη μελέτη εκτίθεται, ακόμη, ότι ο ΧΥΤΑ θα δέχεται τα αστικά απορρίμματα εκτός της νήσου Νάξου και των νησιών Ηρακλειάς, Δονούσας, Σχοινούσας και Κουφονησίου, ότι ο όγκος παραγομένων

αποβλήτων που θα διατίθεται στον ΧΥΤΑ το 1ο έτος λειτουργίας θα ανέρχεται σε 10.598,3 tn και ο μέσος όρος παραγόμενων απορριμμάτων 20ετίας θα ανέρχεται σε 11.415,9 tn, ότι ο σχεδιασμός της κατασκευής αφορά χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων για την τελική διάθεση (μετά τη συλλογή και μεταφορά και προτεινόμενη επεξεργασία στο άμεσο μέλλον) των στερεών αστικών αποβλήτων της Διαχειριστικής Ενότητας Νήσου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, ότι προβλέπεται χώρος ικανής έκτασης για μελλοντική μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων, η οποία προβλέπεται να χωροθετηθεί στο ανατολικό τμήμα του γηπέδου σε έκταση 4,7 περίπου στρεμμάτων σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης και τις απαιτήσεις της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Νάξου, ότι στη μονάδα αυτή θα μπορεί να πραγματοποιηθεί επεξεργασία (αερόβια μηχανική - βιολογική επεξεργασία, αναερόβια μηχανική - βιολογική επεξεργασία, βιολογική ξήρανση, θερμική επεξεργασία) και ότι ο χώρος που έχει επιλεγεί για τη μονάδα επεξεργασίας επαρκεί και για τη χωροθέτηση ξεχωριστής γραμμής επεξεργασίας προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων (βλ. τεύχος 2ο, σελ. 29 και 49-50 της μελέτης). Εν συνεχεία, με την προσβαλλόμενη 138234/1548/22.11.2016 απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων χορηγήθηκε στον παρεμβαίνοντα Δήμο άδεια λειτουργίας του ΧΥΤΑ, στην άδεια δε αυτή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, η επιφάνεια του ΧΥΤΑ (170 στρ.) και η κατηγορία του χώρου υγειονομικής ταφής-μη επικίνδυνα στερεά απόβλητα (παρ. 2) καθώς και τα εξυπηρετούμενα νησιά (παρ. 3). Περαιτέρω, ως προς το είδος και τις ποσότητες αποβλήτων στην προσβαλλόμενη άδεια ορίζεται ότι ο ΧΥΤΑ θα δέχεται μόνο μη επικίνδυνα οικιακά και προσομοιάζοντα προς αυτά στερεά απόβλητα, σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο αποβλήτων ΕΚΑ κεφ. 20.000, την απόφαση 94/3/ΕΚ, την ΑΕΠΟ του έργου και την ισχύουσα νομοθεσία, ότι δεν θα γίνονται αποδεκτά απόβλητα που εμπίπτουν στην κ.υ.α. 13588/725/06 και ότι ο όγκος ΧΥΤΑ είναι 463.500m³ τουλάχιστον σύμφωνα με την ΑΕΠΟ του έργου συμπεριλαμβανομένου του υλικού περιοδικής επικάλυψης, ενώ σύμφωνα με τη μελέτη εφαρμογής και όπως αναφέρεται στο 20218/3.11.2016 έγγραφο του Δήμου Νάξου η μέση ετήσια δυναμικότητα είναι 15.450 tn/έτος στερεά απόβλητα και η χρονική διάρκεια λειτουργίας του είναι 20 έτη τουλάχιστον. Κατά συνέπεια, από όσα εκτέθηκαν στη σκ. 11, τα ανωτέρω και λοιπά στοιχεία του φακέλου, καθώς και τα στοιχεία που προσκόμισαν οι διάδικοι, προκύπτουν τα εξής: α) η τήρηση των στόχων και των μέτρων του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων είναι υποχρεωτική για όλες τις πράξεις και τις διαδικασίες διαχείρισης των αποβλήτων, το ζήτημα όμως των αρχών της ιεράρχησης, του τρόπου και των διαδικασιών διαχείρισης των αποβλήτων δεν αφορά αποκλειστικά την άδεια λειτουργίας με την οποία επιτρέπεται η διάθεση των αποβλήτων, αλλά αποτελεί συνάρτηση του όλου πλέγματος και της δράσης των αρμοδίων οργάνων (κεντρικών, περιφερειακών, τοπικών και των φορέων διαχείρισης των αποβλήτων), β) σύμφωνα με το ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης άδειας λειτουργίας, επιδιώκεται η κάλυψη όλης της Περιφέρειας με χώρους υγειονομικής ταφής, ώστε να εκλείψει η ανεξέλεγκτη απόθεση απορριμμάτων, που απαγορεύεται

ρητά από τις οικείες διατάξεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου, οι ΧΥΤΑ δε αυτοί σταδιακά, και με την παράλληλη εφαρμογή διαφόρων μεθόδων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, επιδιώκεται να αποκτήσουν τον χαρακτήρα Χώρων Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), γ) στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) του επίμαχου έργου προβλέπεται ότι η όλη διαδικασία λειτουργίας του ΧΥΤΑ πρέπει να έχει ως στόχο τη σταδιακή αναβάθμισή του σε ΧΥΤΥ (παρ. Δ.ε.2.3), δ) στη μελέτη εφαρμογής (Σεπτεμβρίου 2014) αναφέρεται ότι από τη συνολική ποσότητα αστικών στερεών αποβλήτων δεν έχουν αφαιρεθεί οι ποσότητες που μπορούν να ανακυκλωθούν ή να επαναχρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο, επιπλέον δε στη μελέτη δεν υπολογίζονται οι ποσότητες αποβλήτων που θα τύχουν επεξεργασίας μετά την κατασκευή και λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων που πρόκειται να λειτουργήσει σε έκταση του ΧΥΤΑ, χωρίς, βεβαίως, οι ορισμοί αυτοί να σημαίνουν ότι δεν θα εφαρμοσθεί ανακύκλωση ή επεξεργασία αποβλήτων πριν από τη διάθεσή τους στον ΧΥΤΑ, αλλά με αυτούς απλώς εξετάζεται υποθετικώς η χειρότερη δυνατή εκδοχή, ε) για λόγους ασφαλούς διάθεσης των αποβλήτων και προστασίας της δημόσιας υγείας η προσβαλλόμενη καθορίζει τη μέση ετήσια δυναμικότητα του ΧΥΤΑ ως προς τις ποσότητες των αποβλήτων σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης και τη μελέτη εφαρμογής, ο όρος δε αυτός δεν έχει την έννοια, όπως ισχυρίζονται οι αιτούντες, ότι οδηγούνται στον ΧΥΤΑ προς διάθεση ποσότητες αποβλήτων 15.450 τη/έτος, χωρίς να υφίστανται επεξεργασία, με δεδομένο, μάλιστα, ότι κατά τη μελέτη εφαρμογής ο ετήσιος όγκος των παραγομένων συνολικά αποβλήτων εκτιμάται ότι θα είναι πολύ μικρότερος (10.598,3 τη κατά το 1ο έτος λειτουργίας και 11.415,9 τη κατά μέσο όρο την 20ετία) και στ) από τα στοιχεία που επικαλείται και προσκομίζει ο παρεμβαίνων Δήμος, τα οποία δεν αντικρούονται από τους αιτούντες, αφορούν δε την υλοποίηση επιχειρησιακού προγράμματος ανακύκλωσης για το διάστημα 2014-2020, δράσεις ενημέρωσης των πολιτών σύμφωνα με το πρόγραμμα LIFE, συνεργασία με συλλογικά συστήματα ανακύκλωσης, συμβάσεις για την ανακύκλωση συσκευών, εξαίρεση μεταχειρισμένων ελαστικών που δεν προωθούνται στον ΧΥΤΑ, ανακύκλωση μεταλλικών αντικειμένων κ.ά., σε συνδυασμό με τον ανωτέρω όρο της ΑΕΠΟ του έργου και τις εκτιμήσεις της μελέτης εφαρμογής του ΧΥΤΑ, προκύπτει ότι λαμβάνεται, κατ'αρχήν, μέριμνα για την επίτευξη των στόχων του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης των αποβλήτων, καθώς και για τη σταδιακή μείωση των παραγομένων αποβλήτων που οδηγούνται προς διάθεση στο ΧΥΤΑ Νάξου. Με τα δεδομένα αυτά, η μελέτη εφαρμογής και η προσβαλλόμενη άδεια λειτουργίας του ΧΥΤΑ περιέχουν τα κατά νόμο απαιτούμενα στοιχεία και συμμορφώνονται προς τους στόχους και τις κατευθύνσεις του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως αυτό ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης, αλλά και προς τους όρους της ΑΕΠΟ, διότι, όπως αναφέρθηκε, τόσο στο ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου όσο και στην ΑΕΠΟ του έργου προβλέπεται η σταδιακή μετατροπή του ΧΥΤΑ στη θέση «Κορφή Ξύδη» σε ΧΥΤΥ, ο όρος δε αυτός ελήφθη υπόψη από τη μελέτη εφαρμογής του ΧΥΤΑ, η οποία προέβλεψε την αναγκαία και κατάλληλη έκταση για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας αποβλήτων, ενώ κατά τα λοιπά ο παρεμβαίνων Δήμος

προσκόμισε στοιχεία σύμφωνα με τα οποία τα παραγόμενα απόβλητα πριν από τη διάθεσή τους στον ΧΥΤΑ υφίστανται μερική επεξεργασία, η οποία προβλέπεται να αυξηθεί σημαντικά το επόμενο διάστημα (πρβλ. και το επικαιροποιημένο ΠΕΣΔΑ Νοεμβρίου 2016, σελ. 305-306, 457-462, στο οποίο περιγράφονται τα προωθούμενα για την Περιφερειακή Ενότητα Νάξου έργα διαχείρισης και ανακύκλωσης). Εξάλλου, οι τύποι και οι ποσότητες των αποβλήτων και το είδος της επεξεργασίας που σχεδιάζεται να υλοποιηθεί στον ΧΥΤΑ περιγράφονται επαρκώς στην προσβαλλόμενη πράξη σε συνδυασμό με τη μελέτη εφαρμογής, κατά το μέρος που αφορούν στο αρχικό στάδιο λειτουργίας του ΧΥΤΑ. Συνεπώς, οι προαναφερθέντες λόγοι ακυρώσεως (ανωτ. σκ. 13), με τους οποίους προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη είναι ακυρωτέα διότι α) δεν υφίσταται μελέτη του ΧΥΤΑ που να ευθυγραμμίζεται προς το ΕΣΔΑ και το ΠΕΣΔΑ Νοτίου Αιγαίου, β) ο επίδικος ΧΥΤΑ δέχεται το σύνολο των παραγομένων αποβλήτων και γ) δεν αναφέρονται στην προσβαλλόμενη οι τύποι και οι ποσότητες των αποβλήτων που μπορεί να υποβληθούν σε επεξεργασία καθώς και το είδος της επεξεργασίας, είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν. Εξάλλου, η 138234/1548/22.11.2016 προσβαλλόμενη πράξη του Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων εκδόθηκε πριν από την κύρωση του επικαιροποιημένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με την κ.υ.α. 63083/5402/27.12.2016 (Β´4317/30.12.2016) και, ως εκ τούτου, ο ειδικότερος ισχυρισμός των αιτούντων, κατά τον οποίο η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση των προβλέψεων και στόχων του εν λόγω ΠΕΣΔΑ που αφορούν την ύπαρξη μελέτης και τις ποσότητες αποβλήτων που διατίθενται στο ΧΥΤΑ Νάξου, είναι απορριπτέος διότι το επικαιροποιημένο ΠΕΣΔΑ δεν είχε κυρωθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλόμενης. Είναι δε άλλο το ζήτημα της ορθής και πλήρους εφαρμογής από τους αρμόδιους φορείς των σχεδίων και προγραμμάτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που θέτουν το ΕΣΔΑ και το ισχύον ΠΕΣΔΑ για τη μείωση των αποβλήτων και την ανακύκλωση.

15. Επειδή, προκειμένου να καταστούν λειτουργικά τα προγράμματα για τη λήψη μέτρων που καθορίζονται στα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού, το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» (ΕΕ L 327) καθορίζει τους περιβαλλοντικούς στόχους για τα επιφανειακά ύδατα, τα υπόγεια ύδατα και τις προστατευόμενες περιοχές. Περαιτέρω, το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206), ορίζει ότι «Κάθε σχέδιο, μη άμεσα συνδεδεμένο ή αναγκαίο για τη διαχείριση του τόπου, το οποίο όμως είναι δυνατόν να επηρεάζει σημαντικά τον εν λόγω τόπο, καθεαυτό ή από κοινού με άλλα σχέδια, εκτιμάται δεόντως ως προς τις επιπτώσεις του στον τόπο, λαμβανομένων υπόψη των στόχων διατήρησής του. Βάσει των συμπερασμάτων της εκτίμησης των επιπτώσεων στον τόπο και εξαιρουμένης της περίπτωσης των διατάξεων της παραγράφου 4, οι αρμόδιες εθνικές αρχές συμφωνούν για το οικείο σχέδιο μόνον αφού βεβαιωθούν ότι δεν θα παραβλάψει την ακεραιότητα του τόπου

περί του οποίου πρόκειται και, ενδεχομένως, αφού εκφρασθεί πρώτα η δημόσια γνώμη», το δε άρθρο 5 της οδηγίας 2009/147/EK «περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών» (EE L 20) ορίζει ότι «Με την επιφύλαξη των άρθρων 7 και 9, τα κράτη μέλη υιοθετούν τα αναγκαία μέτρα για να εγκαθιδρύσουν ένα γενικό καθεστώς προστασίας όλων των ειδών πτηνών που αναφέρονται στο άρθρο 1 και περιλαμβάνουν ειδικότερα την απαγόρευση: α) ... δ) της σκόπιμης ενόχλησης των πτηνών, ιδιαίτερα κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξαρτήσεως, όταν αυτή έχει σημαντικές συνέπειες σε σχέση με τους αντικειμενικούς σκοπούς της παρούσας οδηγίας ...». Όπως έχει κριθεί, η κατ' άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας για τους οικοτόπους δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων του σχεδίου ή του έργου στον προστατευόμενο τόπο προϋποθέτει ότι, προ της εγκρίσεως του σχεδίου ή του έργου, προσδιορίζονται, λαμβανομένων υπ' όψιν των βέλτιστων επιστημονικών γνώσεων επί του θέματος, όλες οι πτυχές του σχεδίου ή του έργου που θα μπορούσαν, είτε η καθεμία από μόνη της είτε σε συνδυασμό με άλλα σχέδια ή έργα, να επηρεάσουν τους στόχους διατηρήσεως του τόπου αυτού. Η αρμόδια αρχή επιτρέπει την άσκηση δραστηριότητας στον οικείο τόπο μόνον εφόσον δεν υφίσταται, από επιστημονικής απόψεως, καμία εύλογη αμφιβολία ως προς την απουσία επιβλαβών συνεπειών για την ακεραιότητά του (βλ. μεταξύ άλλων αποφάσεις ΔΕΕ στις υποθέσεις C-127/02 Waddenvereniging και Vogelbeschermingsvereniging, C-6/04 Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, C-304/05 Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-241/08 Επιτροπή κατά Γαλλίας και C-404/09 Επιτροπή κατά Ισπανίας (Alto Sil)). Η δέουσα εκτίμηση θα πρέπει να διενεργείται και σε σχέδια ή έργα χωροθετημένα εκτός αλλά πλησίον του προστατευόμενου τόπου, εφόσον ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε αυτόν (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ στις υποθέσεις C-98/03 Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-404/09 Επιτροπή κατά Ισπανίας (Alto Sil), C-142/16 Επιτροπή κατά Γερμανίας (Moorburg) καθώς και ΣτΕ 2752/2013 7μ. σκ. 16, 1492/2013 7μ. σκ. 18, πρβλ. ΣτΕ 2547/2005 7μ. σκ. 11).

16. Επειδή, προβάλλεται (2ος και 3ος λόγος, αντίστοιχα) ότι η προσβαλλομένη εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 8 της οδηγίας 1999/31/EK σε συνδυασμό με το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/EK για την προστασία των υδάτων, καθώς και κατά παράβαση του άρθρου 8 της οδηγίας 1999/31/EK σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43 και το άρθρο 5 της οδηγίας 2009/147 για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών (δέουσα εκτίμηση). Οι αιτούντες ισχυρίζονται, ειδικότερα (επί του 2ου λόγου ακυρώσεως), ότι τη θέση εγκατάστασης του ΧΥΤΑ διαπερνά ρέμα παροδικής ροής και ότι υπάρχουν 8 πηγές, γεγονός που καθιστά απαγορευτική τη χορήγηση άδειας λειτουργίας, ότι τούτο πιστοποιείται από τη γεωλογική μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό του Δήμου Νάξου και εγκρίθηκε από τη Ν.Α. Κυκλάδων και αποτελεί τη γεωλογική μελέτη επί της οποίας στηρίχθηκε η ΜΠΕ, ότι η ύπαρξη ρέματος πιστοποιείται και από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος στη σχετική έκθεση μερικού ελέγχου, ότι απαγορεύεται η κατασκευή ΧΥΤΑ επί ρεμάτων, διότι υπάρχουν σημαντικοί περιβαλλοντικοί κίνδυνοι (φαινόμενο της σπηλαίωσης, καταστροφή της στεγάνωσης, διαρροή στραγγισμάτων) και ότι εν προκειμένω ο συγκεκριμένος χώρος

είναι απολύτως ακατάλληλος, λόγω της ύπαρξης του ρέματος το οποίο δεν οριοθετήθηκε στο σύνολό του, αλλά εν μέρει, διότι η κατασκευή του ΧΥΤΑ στη θέση αυτή αποτελούσε τη φθηνότερη από την άποψη του κόστους λύση. Με βάση τα ανωτέρω προβάλλεται ότι η λειτουργία του ΧΥΤΑ επί του διερχομένου ρέματος καθιστά παράνομη τη λειτουργία του, συναφώς δε και της προσβαλλόμενης πράξης, ότι σύμφωνα με την κ.υ.α. 29407/3508/2002, που ρυθμίζει τις προϋποθέσεις υγειονομικής ταφής απορριμμάτων, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι αποστάσεις των ορίων του χώρου από τα υδατορέματα και ο κίνδυνος πλημμυρών και ότι η λειτουργία χώρου ΧΥΤΑ σε χώρο από τον οποίο διέρχεται ρέμα ή βρίσκονται πηγές (όπως εν προκειμένω) αντίκειται τόσο στο άρθρο 24 του Συντάγματος όσο και στο άρθρο 8 (στοιχ. α' περ. ι') της οδηγίας 1999/31/EK σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι σημείο 1.1 και το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/EK. Περαιτέρω, ως προς τον 3ο λόγο ακυρώσεως, οι αιτούντες ισχυρίζονται ότι σε απόσταση 6 χλμ περίπου από τον ΧΥΤ υπάρχουν η Ειδική Ζώνη Διατήρησης-EZΔ (Κεντρικής και Νότιας Νάξου-GR 4220014) και η Ζώνη Ειδικής Προστασίας-ZEP (όρη Αναθεματήστρα, Κόρωνος, Μαυροβούνι, Ζας, Βιγλατούρι-GR 4220026), ότι συνεπεία αυτού για την άδεια λειτουργίας ΧΥΤΑ πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43, ότι κατά την οδηγία αυτή απαιτείται η δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων στις προστατευόμενες από την οδηγία περιοχές, ότι πρέπει να εκπληρώνονται οι απαιτήσεις των ανωτέρω τριών οδηγιών και να διασφαλίζονται οι ειδικές προβλέψεις τους, ότι στη συντονισμένη διαδικασία οι εκτιμήσεις που απαιτούνται συνεχίζουν να είναι μεμονωμένες και στόχος είναι ο συντονισμός τους, ότι στην κοινή διαδικασία στόχος είναι να υποβάλλεται ενιαία εκτίμηση και ότι, επομένως, ενιαία είναι μόνο η εκτίμηση των επιπτώσεων αλλά όχι η διαδικασία, τούτο δε συνάγεται και από τη νέα οδηγία 2014/52, που επιβεβαιώνει τις διακριτές διαδικασίες που καθιερώνουν οι οδηγίες 2011/92 και 92/43 και ότι στην Ελλάδα η Διοίκηση εξακολουθεί να ταυτίζει, εσφαλμένα, τη διαδικασία της οδηγίας 85/337 (ΜΠΕ, ΑΕΠΟ) με τη δέουσα εκτίμηση της οδηγίας 92/43/EK, συνεχίζοντας με τον τρόπο αυτό να στερεί τις αποφάσεις της από το νόμιμο έρεισμά τους. Με βάση τα ανωτέρω προβάλλεται ότι η λειτουργία του επίδικου ΧΥΤΑ, ως εκ της φύσεώς του και της τοποθεσίας του, αποτελεί σχέδιο το οποίο υποχρεωτικά υποβάλλεται στην προβλεπόμενη από το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43 εκτίμηση, ότι επειδή δεν ακολουθήθηκε η διαδικασία αυτή η προσβαλλόμενη πράξη είναι παράνομη και ότι είναι, επίσης, παράνομη η πράξη διότι ούτε από την ίδια ούτε από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι προβλέπονται μέτρα για να αποφευχθεί η λόγω της φύσεως και της τοποθεσίας της δραστηριότητας σκόπιμη ενόχληση των πτηνών ιδιαίτερα κατά την περίοδο αναπαραγωγής και εξαρτήσεως) όπως επιβάλλεται από το άρθρο 5(ε) της οδηγίας 2009/147 σε συνδυασμό με την αρχή της προφύλαξης. Ο παρεμβαίνων Δήμος ισχυρίζεται μεταξύ άλλων, αντικρούοντας τον 2ο λόγο ακυρώσεως, ότι η θέση του ρέματος βρίσκεται ανάντη και όχι κάτωθεν του κυττάρου του ΧΥΤΑ, ότι το ρέμα οριοθετήθηκε νομίμως από το έτος 2008, ότι η νομιμότητα της οριοθέτησης κρίθηκε με τις προαναφερθείσες αποφάσεις του ΣΤΕ και ότι οι ισχυρισμοί των αιτούντων για τις πηγές και την

υδροφορία της περιοχής δεν ανταποκρίνονται στα στοιχεία του φακέλου [τα οποία παρατίθενται αναλυτικά στο δικόγραφο της παρέμβασης] και προσκρούουν στο δεδικασμένο που απορρέει από την απόφαση 4940/2013 του ΣτΕ. Περαιτέρω, ως προς τον 3ο λόγο ακυρώσεως ο παρεμβαίνων Δήμος ισχυρίζεται ότι ο χώρος του ΧΥΤΑ δεν αποτελεί προστατευόμενη περιοχή ούτε γειτνιάζει με προστατευόμενες περιοχές και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζεται το άρθρο 6 παρ. 3 της οδηγίας 92/43/ΕΚ, ότι οι προστατευόμενες περιοχές απέχουν πλέον των 15 χλμ. και βρίσκονται κυριολεκτικά στην άλλη άκρη της Νάξου, ότι τα ζητήματα προστασίας των προστατευόμενων περιοχών κρίθηκαν κατά τη χωροθέτηση του έργου και την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του ΧΥΤΑ και ότι η επίκληση από τους αιτούντες της αρχής της προφύλαξης είναι αλυσιτελής, διότι η προστασία τόσο των υδάτων όσο και των προστατευόμενων περιοχών, οι οποίες άλλωστε βρίσκονται μακριά από τον ΧΥΤΑ, εξετάσθηκαν κατά τη μακρόχρονη διαδικασία χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης του ΧΥΤΑ βάσει των σχετικών μελετών, ότι σύμφωνα με τις μελέτες από τη λειτουργία του ΧΥΤΑ δεν δημιουργείται κίνδυνος για τα ύδατα ούτε θίγονται οι προστατευόμενες περιοχές και ότι ως προς το ζήτημα αυτό δεν υφίσταται αμφιβολία ή επιστημονική διχογνωμία. Επίσης, ο παρεμβαίνων Δήμος εκθέτει ότι ορισμένοι από τους νυν αιτούντες προσέφυγαν στο Συντονιστικό Γραφείο Περιβαλλοντικής Ζημίας και προσέβαλαν ως παράνομη την κατασκευή του ΧΥΤΑ, πλην το ΣΥΓΑΠΕΖ με την 692/16/22.3.2017 απόφασή του απέρριψε την αίτηση λήψης μέτρων και αποκατάστασης του ΧΥΤΑ. Εξάλλου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στο έγγραφο των απόψεων εκθέτει ότι για την έκδοση της προσβαλλομένης τηρήθηκαν όλες οι απαιτήσεις της νομοθεσίας και ότι οι λόγοι ακυρώσεως για την προστασία των υδατορεμάτων και των προστατευόμενων περιοχών αποτελούν αντικείμενο έρευνας στο προηγούμενο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου.

17. Επειδή, οι λόγοι που αφορούσαν την προστασία των επιφανειακών και υπογείων υδάτων της περιοχής εγκατάστασης του ΧΥΤΑ, αλλά και τις υφιστάμενες στην ευρύτερη περιοχή προστατευόμενες περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, εξετάσθηκαν διεξοδικά στο στάδιο της ΜΠΕ και της έκδοσης της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου. Ειδικότερα, στην απόφαση 4940/2013 του ΣτΕ (βλ. σκ. 17) εκτίθεται ότι "... η επιλογή της θέσης κατασκευής του ΧΥΤΑ προέκυψε ύστερα από την εξέταση επτά θέσεων και τη διεξοδική συγκριτική αξιολόγηση των δύο από αυτές, ως προς τις οποίες δεν προέκυψε νόμιμος λόγος αποκλεισμού ... Στη Μ.Π.Ε. εξετάζονται οι αποστάσεις από χαρακτηριστικά σημεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, ειδικότερα δε από το συνδυασμό όσων αναφέρονται ιδίως στις σελ. 48 - 49, 76, 118 - 119, 387, προκύπτει ότι το προτεινόμενο γήπεδο απέχει απόσταση αρκετών χιλιομέτρων από τις θεσμοθετημένες περιοχές προστασίας στη Νάξο (Natura με κωδικό GR4220014, 4220015, 4220026 και περιοχές καταφυγίων άγριας ζωής και μεγάλη απόσταση από όλες τις λοιπές περιοχές με αξιόλογα οικοσυστήματα, που περιγράφονται αναλυτικά στις σελ. 59 - 73 της

Μ.Π.Ε.), ώστε να εκτιμάται ότι δεν αναμένονται να υπάρξουν δυσμενείς επιπτώσεις από το έργο σε αυτές (σελ. 76), καθώς και ότι απέχει ελάχιστη απόσταση μεγαλύτερη των 2.000 μ. από τα ανατολικά όρια της περιμέτρου της Χώρας, περίπου 4.500 μ. από το Αεροδρόμιο Νάξου, ελάχιστη απόσταση από την ακτογραμμή ~ 813 μ., 880 μ. από τα όρια του οικισμού Γαλήνη, με δεδομένη, όμως, τη φυσική προστασία της θέσης του έργου (περιμετρικά υψώματα) και τα μέτρα που θα ληφθούν (δενδροφύτευση, τμηματική αποκατάσταση του ΧΥΤΑ, η οποία επίπτωση εκτιμάται μικρή (σελ. 387) ... Στις σελ. 154 - 156 της Μ.Π.Ε. γίνεται συγκριτική αξιολόγηση των δύο επικρατέστερων θέσεων (Κορφή Ξύδη - Ξερή Αγριλιά) ως προς τα κριτήρια της υφιστάμενης χλωρίδας και πανίδας με τη διαπίστωση ότι τα οικοσυστήματα της θέσης Ξερή Αγριλιά είναι πολύ πιο αξιόλογα σε σχέση με εκείνα της θέσης Κορφή Ξύδη, που αποτελεί συνδυασμό εγκαταλελειμμένων χέρσων αγρών και βραχώδους έκτασης, καθώς και ως προς την έκθεση του χώρου σε επικρατούντες ισχυρούς ανέμους (βλ. και σελ. 87 - 88), επισημαίνεται δε ότι θα λαμβάνονται όλα τα μέτρα κατά την κατασκευή και τη λειτουργία του ΧΥΤΑ, ώστε να αποφεύγονται ανεπιθύμητες επιπτώσεις από τον άνεμο (άμεση συμπίεση, διάστρωση και κάλυψη αποβλήτων, περιμετρική δενδροφύτευση και περίφραξη, δίκτυ προστασίας στο μέτωπο εργασίας) και ότι οι άνεμοι δεν οδηγούν τυχόν παρασυρόμενα μικροσωματίδια και οσμές σε μεγάλες οικιστικές περιοχές. Οι όποιες επιπτώσεις στη χλωρίδα και την πανίδα, στις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας του έργου, εξετάζονται στις σελ. 384 - 385, καθώς και στις σελ. 389 - 392 της Μ.Π.Ε., στις οποίες διαπιστώνεται ότι στην περιοχή δεν έχει εντοπιστεί κάποιο σπάνιο είδος που να χρήζει ειδικότερης προστασίας, ενώ οι επιπτώσεις στο οικιστικό περιβάλλον και την ατμόσφαιρα εξετάζονται στις σελ. 385- 386 και 395 - 397 της Μ.Π.Ε., ειδικά δε ως προς τη διαχείριση του βιοαερίου, που αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα ρύπανσης της ατμόσφαιρας από τη λειτουργία ΧΥΤΑ, η προσβαλλομένη [ΑΕΠΟ] περιέχει συγκεκριμένες προβλέψεις στην παρ. 8 της ενότητας Δ2 (Τεχνικά έργα και μέτρα αντιμετώπισης της ρύπανσης) (βλ. για τη διαχείριση του βιοαερίου και τις σελ. 340 - 359 της Μ.Π.Ε.), ενώ στην παρ. 10 της ίδιας ενότητας προβλέπει τακτικές μετρήσεις του βιοαερίου και καταγραφή των μετεωρολογικών δεδομένων, με την επισήμανση ότι εάν διαπιστωθούν κατά τις διαδικασίες ελέγχου δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, γνωστοποιούνται αμέσως στις αρμόδιες αρχές, ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία λήψης επανορθωτικών μέτρων και η επιβολή πρόσθετων περιβαλλοντικών όρων ... Περαιτέρω, και το ζήτημα των πηγών, υδροληψιών, επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και των τυχών επιπτώσεων στα στοιχεία αυτά αντιμετωπίζεται επαρκώς από τη Μ.Π.Ε, η οποία αναφέρει ότι «Στο προτεινόμενο γήπεδο ΧΥΤΑ υπάρχει μία αβαθής υδροληψία (πηγάδι). Κατάντη και σε ζώνη 1.000 m υπάρχουν 7 (επτά) μεμονωμένες ιδιωτικές υδροληψίες (γεωτρήσεις και πηγάδια) που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη μικρών αρδευτικών και κτηνοτροφικών αναγκών ... και εντός αυτής [της θέσης] διέρχεται μικρό ρέμα παροδικής ροής ... Το υδρογραφικό δίκτυο παρουσιάζεται αρκετά αναπτυγμένο με πλήθος μικρών κλάδων απορροής, παροδικής ροής (χειμάρρων). Αντίθετα, στο ανατολικό τμήμα της έκτασης, το ανάγλυφο γίνεται

ελαφρώς ηπιότερο σε σχέση με το κεντρικό τμήμα λόγω της ύπαρξης μικρού πάχους αλλουβιακού μανδύα. Στη θέση αυτή υπάρχουν μικρής έκτασης καλλιέργειες αμπελιού και ελιάς, ενώ στο υπόλοιπο τμήμα εντοπίζεται φρυγανώδης βλάστηση. Η αποστράγγιση των επιφανειακών υδάτων γίνεται προς ανατολή, μέσω υφιστάμενου ρέματος (παροδικής ροής) που διασχίζει το χώρο. Σε απόσταση περί τα 400 m ανατολικά των ορίων του γηπέδου του ΧΥΤΑ, το ρέμα αυτό συμβάλλει με κλάδο μεγαλύτερης τάξης, επίσης παροδικής ροής, ο οποίος αποστραγγίζει την περιοχή προς ΒΒΔ και τελικά καταλήγει στη θάλασσα. Εντός της κοίτης του κλάδου αυτού, σε απόσταση περί τα 400 m ΒΒΑ του γηπέδου του ΧΥΤΑ εντοπίστηκε μικροανάβλυση, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την τοπική συσσώρευση υδάτων (σουβάλα) κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Η εκδήλωση της ανάβλυσης αυτής, πιθανόν να οφείλεται σε υποδερμική ροή, η δε παροχή της είναι αμελητέα. Παρόμοια ανάβλυση εντοπίστηκε και εντός του ρέματος, παροδικής ροής, το οποίο βρίσκεται δυτικά του γηπέδου του ΧΥΤΑ και εκβάλλει στη θάλασσα, αποστραγγίζοντας την περιοχή με κατεύθυνση ΔΒΔ. Η μικροανάβλυση αυτή βρίσκεται σε απόσταση περί τα 70 m ΝΑ της διασταύρωσης του ρέματος με την Ε.Ο. Χώρας Νάξου – Γαλήνης. Τα υπόγεια ύδατα της εγγύς περιοχής μπορούν να συναντηθούν: Σε ρηχούς φρεάτιους του αλλουβιακού μανδύα, όπου υπάρχουν μεμονωμένες υδροληψίες πολύ μικρής απόδοσης. Το σώμα του ΧΥΤΑ, που βρίσκεται στο δυτικό τμήμα του γηπέδου, δεν δύναται σε καμία περίπτωση να βρεθεί σε υδραυλική επικοινωνία με τους υδροφόρους αυτούς ορίζοντες. Εντός του γρανοδιοριστικού υποβάθρου, η κίνηση νερού γίνεται διαμέσου του δευτερογενούς πορώδους (συστήματα ασυνεχειών/διακλάσεων), δίνοντας υδροφορίες χαμηλής έως μέσης δυναμικότητας. Σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής των σημείων εμφάνισης ύδατος, τέτοιου είδους υδροφορίες συναντώνται σε απόλυτο υψόμετρο χαμηλότερο των 80 - 90 m. Σε ό,τι αφορά τη δεύτερη περίπτωση, εάν ληφθεί υπόψη ότι το σώμα του ΧΥΤΑ βρίσκεται σε απόλ. υψομ. άνω των 150 m, προκύπτει ότι μεταξύ των απορριμμάτων και μίας πιθανής υδροφορίας εντός του γρανοδιορίτη μεσολαβεί ακόρεστη ζώνη πάχους τουλάχιστον 60 m. Το πάχος αυτό κρίνεται, κατ' αρχήν επαρκές για την εξασθένιση του ρυπαντικού φορτίου, σε περίπτωση αστοχίας του συστήματος στεγάνωσης πυθμένα. Αν στα παραπάνω προστεθεί το γεγονός ότι η χρήση των υπογείων υδάτων της περιοχής περιορίζεται κυρίως σε τοπική κάλυψη αρδευτικών αναγκών (δεν υπάρχει ευρεία εκμετάλλευση κάποιου σημαντικού υδροφορέα), προκύπτει το συμπέρασμα ότι η θέση του ΧΥΤΑ παρουσιάζεται γενικά ευνοϊκή από υδρογεωλογική άποψη» (βλ. σελ. 47 - 48, αλλά και σελ. 84 - 86). Επίσης, στη σελ. 118 εξειδικεύεται η απόσταση από γεωτρήσεις και πηγάδια. Οι επιπτώσεις στο έδαφος, το υπέδαφος και τους υδάτινους πόρους κατά τα στάδια κατασκευής και λειτουργίας του έργου εξετάζονται στις σελ. 380 - 382, 398 - 402 της Μ.Π.Ε., όπου η πιθανότητα δυσμενούς επίπτωσης στον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα εκτιμάται από πολύ μικρή έως μηδενική, η ίδια δε η προσβαλλομένη [ΑΕΠΟ] στις παρ. 6 και 7 της ενότητας Δ2 (Τεχνικά έργα και μέτρα αντιμετώπισης της ρύπανσης) προβλέπει την κατασκευή έργων διαμόρφωσης και στεγανοποίησης του πυθμένα και των πρανών του ΧΥΤΑ (τεχνητός γεωλογικός φραγμός και γεωμεμβράνη), καθώς και έργα συλλογής

και διάθεσης στραγγισμάτων (για τα συστήματα μόνωσης του ΧΥΤΑ βλ. σελ. 290 - 305 της Μ.Π.Ε. και για τη διαχείριση των στραγγισμάτων βλ. σελ. 305 - 306 της Μ.Π.Ε.), ενώ στην παρ. 10 της ίδιας αυτής ενότητας προβλέπονται δειγματοληψίες των στραγγισμάτων, των υδάτων παρακείμενων γεωτρήσεων και παρακολούθηση των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων ... Τα σχετικά με την ποιότητα του εδάφους συναρτώνται και με όσα εκτίθενται σχετικά με τις επιπτώσεις στα ύδατα (βλ. σελ. 84 - 85 Μ.Π.Ε. όπου αναφέρεται ότι το κυρίαρχο πέτρωμα της περιοχής ο γρανοδιορίτης χαρακτηρίζεται χαμηλής ως μέσης διαπερατότητας σχηματισμός) (βλ. και 707/30.11.2009 έγγραφο του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών του Επαρχείου Θήρας, στο οποίο αναφέρεται ότι ... ". Εξάλλου, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου καθώς και τα έγγραφα που προσκομίσθηκαν από τον παρεμβαίνοντα Δήμο, μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ του έργου, η νομιμότητα της οποίας για τα συγκεκριμένα θέματα κρίθηκε, κατά τα εκτεθέντα, με τις προαναφερθείσες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, δεν προέκυψαν νεότερα στοιχεία που να αποκλίνουν από τις διαπιστώσεις της ΜΠΕ, τούτο δε συνάγεται και από την εκπονηθείσα μελέτη εφαρμογής, κατόπιν της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλομένη άδεια λειτουργίας, η οποία θέτει συγκεκριμένους όρους για την προστασία και παρακολούθηση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων (πρβλ. παρ. 7.1, 7.6.10 έως 7.6.14). Συγκεκριμένα, με την προσβαλλομένη τίθενται, πλην άλλων, οι ακόλουθοι όροι «...7.6.10 Από τυχόν υπάρχουσες γεωτρήσεις σε κοντινή απόσταση από τον ΧΥΤΑ να διενεργηθούν δειγματοληψίες ποιότητας υδάτων πριν την έναρξη των εργασιών ταφής απορριμμάτων, ώστε να υπάρχουν συγκριτικές τιμές αναφοράς για μελλοντικές δειγματοληψίες και αναλύσεις. 7.6.11 Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα παρακολούθησης των υπογείων υδάτων. Ο έλεγχος να γίνεται με γεωτρήσεις ελέγχου του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα. Να υπάρχουν τουλάχιστον τρεις (3) γεωτρήσεις ελέγχου ποιότητας υπογείων υδάτων, μία ανάντι και δύο κατάντι του χώρου ταφής των απορριμμάτων μέσα στην ίδια υδρογεωλογική λεκάνη. Οι παράμετροι που θα μετρώνται κατ' ελάχιστον είναι οι εξής: στάθμη υπογείων υδάτων, pH, COD, BOD5, αμμωνιακό άζωτο, οργανικό άζωτο, χλώριο, φθόριο, φαινόλες, φωσφορικά, θειικά, TOC, βαρέα μέταλλα. Το κόστος των αναλύσεων βαρύνει το Φορέα λειτουργίας του έργου. Ο έλεγχος της στάθμης των υπόγειων υδάτων να γίνεται τουλάχιστον ανά εξάμηνο (τόσο κατά τη φάση λειτουργίας του έργου, όσο και κατά τη φάση της μετέπειτα φροντίδας). Η παρακολούθηση κρίνεται αναγκαία ακόμη και όταν δεν υπάρχει υδροφορία. 7.6.12 Για τον έλεγχο των επιφανειακών υδάτων να υπάρχει ανάλογη πρόβλεψη. Τα σημεία παρακολούθησης να είναι τουλάχιστον ένα (1) ανάντι και δύο (2) κατάντι του ΧΥΤΑ. Η συχνότητα ελέγχου του όγκου και σύστασης των επιφανειακών υδάτων να είναι μία (1) φορά ανά τρίμηνο. Οι παράμετροι ελέγχου της ποιότητας των επιφανειακών υδάτων να είναι κατ' ελάχιστον οι εξής: όγκος, pH, TOC, βαρέα μέταλλα, ολικό άζωτο, φωσφορικά, όπως αναφέρονται στην Α.Ε.Π.Ο. του έργου...». Περαιτέρω, η εκπονηθείσα με επιμέλεια των αιτούντων μελέτη για την υδροφορία της περιοχής, η οποία προσκομίσθηκε στο Δικαστήριο, στηρίζεται σε δεδομένα τα οποία είχαν εκτιμηθεί από τη Διοίκηση κατά την έκδοση της ΑΕΠΟ του

έργου, με την οποία έγινε δεκτό ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για το περιβάλλον από τη λειτουργία του ΧΥΤΑ και παράλληλα έθεσε τους κατάλληλους όρους για την προστασία των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, οι όροι δε αυτοί ελήφθησαν υπόψη και κατά την εκπόνηση της μελέτης εφαρμογής και οργάνωσης και λειτουργίας του ΧΥΤΑ καθώς και από την προσβαλλόμενη άδεια λειτουργίας. Όπως δε προκύπτει από το 76570/25.11.2016 έγγραφο του Διευθυντή Υδάτων Νοτίου Αιγαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου προς το Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος Νοτίου Ελλάδος, η υποβληθείσα καταγγελία και η σχετική μελέτη που τη συνοδεύει, για τους κινδύνους ρύπανσης των υπογείων υδάτων στην περιοχή του ΧΥΤΑ Νάξου, εξετάσθηκαν από τη Διεύθυνση Υδάτων, διαπιστώθηκε, όμως, ότι η σχετική καταγγελία δεν τεκμηριώνεται. Άλλωστε, η άδεια λειτουργίας του επίδικου ΧΥΤΑ εκδόθηκε σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που έθεσε η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία του ΧΥΤΑ που έχει προηγηθεί, η νομιμότητα της οποίας κρίθηκε με τις προαναφερθείσες 4940 και 4944/2013 αποφάσεις του ΣτΕ, κατά των όρων δε σχεδιασμού, κατασκευής, οργάνωσης και λειτουργίας του ΧΥΤΑ, όπως αυτοί περιγράφονται στην προσβαλλόμενη απόφαση, δεν προβάλλονται ειδικότερα παράπονα από τους αιτούντες. Επομένως, από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι ελήφθησαν, κατ' αρχήν, τα κατάλληλα, κατά την κρίση της Διοίκησης, μέτρα για την προστασία και την παρακολούθηση της ποιότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, ότι το έργο δεν βρίσκεται πλησίον προστατευόμενων περιοχών, ότι η επίπτωση της κατασκευής και λειτουργίας του ΧΥΤΑ στις υφιστάμενες στη Νάξο προστατευόμενες περιοχές του δικτύου NATURA 2000 εξετάσθηκε με βάση τις σχετικές μελέτες την περίοδο 2004-2010, ότι στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης κρίθηκε από τη Διοίκηση ότι το έργο δεν θίγει τις προστατευόμενες περιοχές, ότι η πράξη (ΑΕΠΟ) στην οποία ενσωματώθηκε η σχετική κρίση της Διοίκησης κρίθηκε νόμιμη (βλ. ΣτΕ 4940/2013 σκ. 17), ότι με την προσβαλλόμενη πράξη χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας διότι η μελέτη εφαρμογής του ΧΥΤΑ πληροί τις προδιαγραφές ασφαλούς λειτουργίας του ΧΥΤΑ και, τέλος, ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν προκύπτουν νέα στοιχεία για την προστασία των υδάτων και των περιοχών NATURA 2000, τα οποία δεν είχαν εκτιμηθεί κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου ή νέα στοιχεία που μετέβαλαν σημαντικά τα δεδομένα που είχαν εκτιμηθεί κατά τον χρόνο έκδοσης της ΑΕΠΟ. Κατά συνέπεια, εφόσον κατά τον σχεδιασμό (αρχικό και οριστικό) του ΠΕΣΔΑ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, αλλά και κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, κρίθηκε από τη Διοίκηση, κατ' εκτίμηση των σχετικών μελετών, ότι από την κατασκευή και τη λειτουργία του ΧΥΤΑ στη συγκεκριμένη θέση δεν υφίσταται κίνδυνος για τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα και δεν θίγεται η ακεραιότητα των προστατευόμενων περιοχών, από δε την προσβαλλόμενη πράξη και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι δεν έχουν μεταβληθεί, και μάλιστα ουσιωδώς, τα δεδομένα στα οποία στηρίχθηκε η κρίση αυτή της Διοίκησης, δεν απαιτείτο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης άδειας λειτουργίας εκ νέου ειδικότερη έρευνα και η πραγματοποίηση δέουσας εκτίμησης των επιπτώσεων του

έργου στις προστατευόμενες περιοχές ή παράθεση πρόσθετων στοιχείων ως προς τα ζητήματα αυτά, οι προαναφερθέντες δε λόγοι ακυρώσεως (ανωτ. σκ. 16) με τους οποίους προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 8 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ σε συνδυασμό αφενός με το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και αφετέρου με το άρθρο 6 (παρ. 3) της οδηγίας 92/43 και το άρθρο 5(ε) της οδηγίας 2009/147, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

18. Επειδή, στο άρθρο 8 της κυρωθείσας με το ν.δ. 53/1974 (Α΄ 256) Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), ορίζεται ότι «Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. 2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξει επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αυτή προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν, είναι αναγκαίον δια την ... προστασίαν της υγείας...». Με τον τελευταίο (5ο) λόγο ακυρώσεως προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), το οποίο κατοχυρώνει το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής. Οι αιτούντες ισχυρίζονται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), στις περιπτώσεις προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας του ανθρώπου, όταν οι αρμόδιες εθνικές αρχές παραβιάζουν την περιβαλλοντική νομοθεσία ευθέως ή παραλείποντας να προβούν στις κατάλληλες ρυθμίσεις για τη λειτουργία των βιομηχανικών και οικονομικών δραστηριοτήτων, τότε παραβιάζουν τα άρθρα 6 (δικαίωμα στη χρηστή απονομή της δικαιοσύνης) και 8 της ΕΣΔΑ και ότι οι παραβάσεις της νομοθεσίας, ήτοι των οδηγιών 1999/31, 92/43, 2000/60, 2008/98 και 2009/14, από τη διοικητική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη συνιστούν παραβίαση του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Ο παρεμβαίνων Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων ισχυρίζεται, αντιθέτως προς τα ανωτέρω, ότι ο ΧΥΤΑ αφορά τη διάθεση αποβλήτων με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, ότι η εξέταση των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου έγινε με τη μέγιστη επιστημονική και τεχνική γνώση και ότι η παύση, τυχόν, λειτουργίας του ΧΥΤΑ-ΧΥΤΥ θα προκαλέσει άμεσο κίνδυνο στη δημόσια υγεία και θα βλάψει το περιβάλλον. Όπως εκτέθηκε στις προηγούμενες σκέψεις, η προσβαλλόμενη εν προκειμένω απόφαση του Αντιπεριφερειάρχη Κυκλάδων είναι, κατ' αρχήν, νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, ευρίσκει έρεισμα στα στοιχεία του φακέλου και δεν παραβιάζει την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, η κατασκευή δε και λειτουργία νομίμως αδειοδοτημένου ΧΥΤΑ για την ασφαλή διάθεση των στερεών αποβλήτων, ο οποίος, κατά τα εκτεθέντα, προβλέπεται να μετατραπεί σε ΧΥΤΥ, προστατεύει τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης δεν προσκρούει στα άρθρα 6 και 8 της ΕΣΔΑ, ο περί του αντιθέτου δε λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

19. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί και να

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysics.org.gr>

γίνει δεκτή η παρέμβαση.